109E JAARGANG — NO.: 207 WOENSDAG 9 SEPTEMBER 1992

AMIGOE

Prekè

Nieuwe gevangenis komt nu ècht snel...

Joods kerkhof in Italië ontheiligd

SAN REMO - Rechts-radikale jongeren hebben maandag vernielingen aangericht op een joods kerkhof bij San Remo. Ongeveer twintig grafstenen werden beklad met hakenkruizen en antisemitische leuzen waarin tot een nieuwe jodenvervolging werd opgeroepen.

In Italië zijn de laatste tijd meer uitingen van vreemdelingen- en jodenhaat voorgekomen. Naar aanleiding daarvan had had de Italiaanse president Scalfaro maandagavond een ontmoeing met opperrabbijn Elio Toaff van Rome. Daarin betoonde Scalfaro zijn solidariteit met de joodse gemeente. Verder veroordeelde hij elke vorm van racisme en antisemitisme, die in deze eeuw reeds zoveel leed in Europa hadden gebracht. Toaff had geklaagd dat de politiek "ongevoelig" was voor de reeks van antisemitische aanslagen in Italië en Duitsland. Van geen enkele politicus had hij iets gehoord.

Ciskei-leider bereid tot referendum

ANC: Meer acties tegen thuislanden

BISHO - De leider van het Afrikaanse nationaal congres ANC, Nelson Mandela, heeft dinsdag het onmiddellijke aftreden geëist van de leider van het thuisland Ciskei, Oupa Gqozo, en diens militaire regering. Mandela deed dat in de hoofdstad Bisho van Ciskei, nadat hij een krans van narcissen had gelegd op de plaats waar maandag 28 mensen werden gedood en tweehonderd gewond, toen troepen van het thuisland het vuur hadden geopend op een betoging van tienduizenden aanhangers van het ANC. In Johannesburg kondigden ander ANC-leiders intussen nieuwe acties tegen de Gqozo aan, evenals tegen leiders van andere zogenoemde thuislanden. Zo werd bekendgemaakt dat woensdag een mars zal worden gehouden in het thuisland Kwakwa om het aftreden van de Kwakwa-leider, Kenneth Mopeli, te eisen. Ook een nieuwe mars tegen Gqozo werd in het vooruitzicht gesteld, zonder dat overigens een datum werd genoemd. De VS en de EG hebben het optreden tegen de betogers eerder deze week veroordeeld. Ook aartsbisschop Desmond Tutu heeft een bezoek gebracht aan de plaats van het bloedbad. Hij blijft proberen Gqozo te overreden af te treden.

Op een persconferentie na afloop van de kranslegging noemde Mandela het bloedbad van maandag een struikelblok voor het heropenen van de onderhandelingen over democratische hervormingen met de Zuid-Afrikaanse regering. Deze onderhandelingen waren op 23 juni, na het bloedbad in het woonoord Boipatong, opgeschort. "Wat er is gebeurd, is een ernstig struikelblok voor een terugkeer naar onderhandelingen," aldus de ANC-leider. "De instelling van een klimaat waarin vrije politieke activiteiten mogelijk zijn door het hele land, inclusief de bantoestans (thuislanden) is een belangrijke voorwaarde voor een terugkeer naar de onderhandelingstafel."

VOORWAARDEN

De ANC-leider deed in het nabijgelegen King Williams Town, waar maandag de ANC-demonstratie ook was gestart, ten overstaan van enkele duizenden supporters vier "voorstellen" om te helpen de crisis over de schietpartij op te lossen. Zij kwamen neer op het onmiddellijke aftreden van brigadegeneraal Gqozo en het instellen van een overgangsregering die de instemming van alle partijen zou hebben, evenals het openen van een onafhankelijk onderzoek naar de toedracht van de schietpartij en de gebeurtenissen die eraan vooraf waren gegaan. Ook vroeg Mandela om de intrekking van een wet in Ciskei die het bedrijven van politiek aan banden legt en de terugtrekking van de Zuidafrikaanse militaire inlichtingendienst uit Ciskei.

Secretaris-generaal Cyril Ramaphosa van het ANC vertelde verslaggevers na Mandela's persconferentie dat de voorstellen deel uitmaken van een aantal van in totaal veertien voorwaarden die de beweging heeft gesteld voordat wat haar betreft sprake kan zijn van hervatting van het overleg met de regering.

De Anglicaanse aartsbisschop, Nobelprijswinnaar Desmond Tutu, probeerde intussen eveneens bij te dragen aan een oplossing van de crisis. De aartsbisschop bracht dinsdagmorgen een bezoek aan de plek van het bloedbad voor een gebed ter nagedachtenis van de slachtoffers en sprak daarna met Gqozo. Andere kerkelijke leiders liepen na dit inleidende gesprek af en aan met voorstellen en tegenvoorstellen. Leden van Tutu's delegatie zeiden dat Gqozo, die in 1990 de macht greep in Ciskei, akkoord gegaan was met het houden van een referendum over de vraag of hij al niet niet zou aanblijven. Wat echter dinsdag nog niet vast leek te liggen was de termijn waarop de stemming zou worden gehouden. "We proberen hem vast te pinnen op zes weken," zei een lid van Tutu's gevolg.

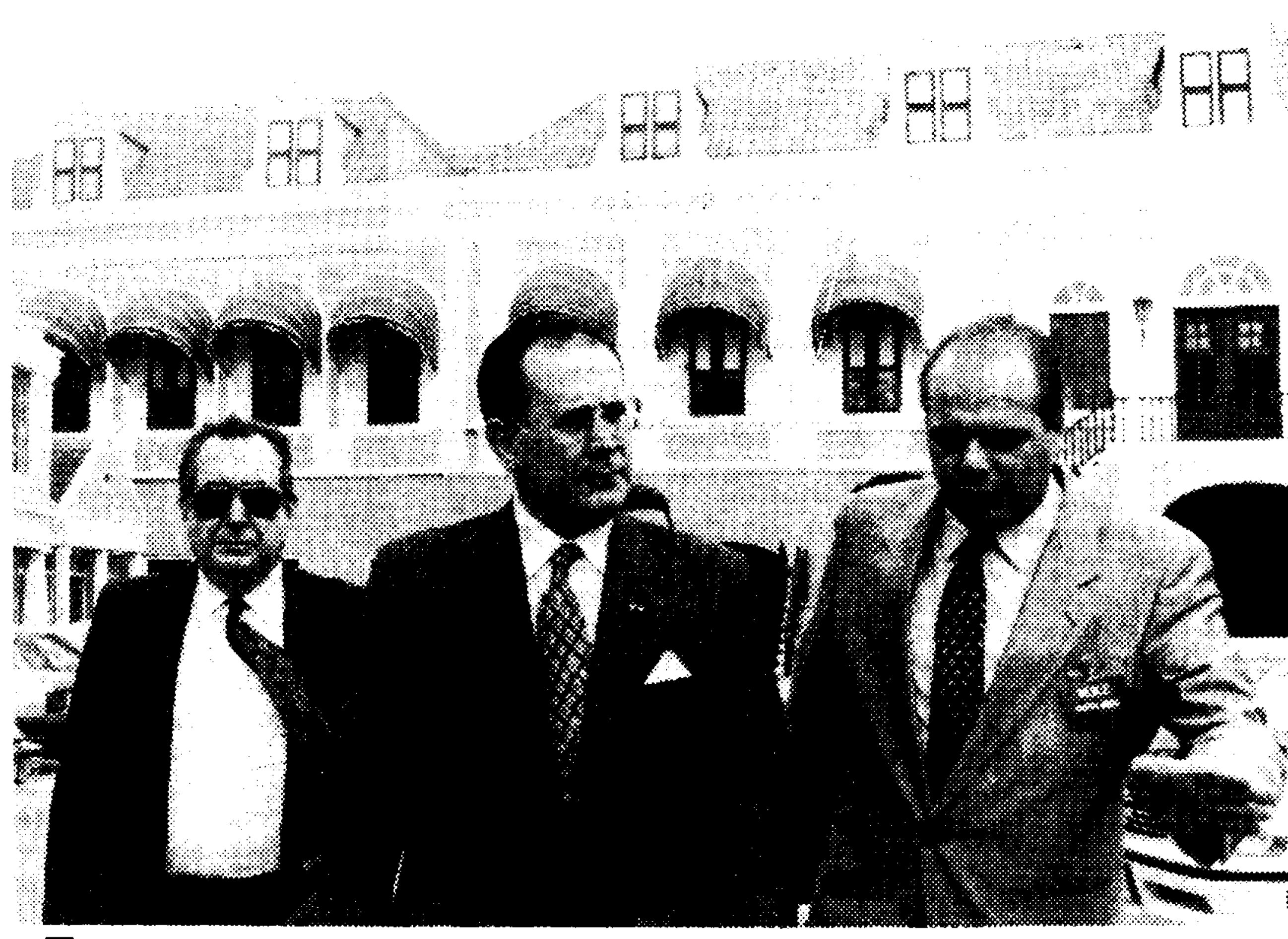
In Kaapstad en Johannesburg hielden ANC-aanhangers intussen betogingen bij de "consulaten" van het thuisland Ciskei. Een tiental mensen bezette het consulaat in Kaapstad voor korte tijd en in Johannesburg hielden ANC-sprekers pleidooien voor het afschaffen van alle tien de thuislanden, terwijl betogers spandoeken ophielden waarop de leiders van deze bantoestans ervan werden beschuldigd bij te dragen tot het bestendigen van de apartheid.

De VS zowel als de twaalf landen van de Europese Gemeenschap hebben dinsdag in officiële verklaringen de schietpartij in Ciskei veroordeeld. Woordvoerder Richard Boucher van het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse zaken zei dinsdag dat de VS de Zuidafrikaanse regering altijd verantwoordelijk heeft gehouden voor wat in de thuislanden gebeurt. De gebieden worden door de VS als integraal deel van Zuid-Afrika beschouwd, aldus Boucher.

Tegelijkertijd zou de bevrijdingsbeweging ANC, aldus Washington, toekomstige acties die ingaan tegen de meest voor de hand liggende weg, die van onderhandelingen, zorgvuldig moeten overdenken.

Groot-Brittannië gaf dinsdag, als huidige voorzitter van de EG, namens de twaalf een verklaring uit waarin het doden en verwonden van talrijke ANC-aanhangers in Ciskei krachtig werd veroordeeld, evenals "andere recente gewelddadige incidenten zoals de dood van tien mensen op 4 september in Natal". Volgens de verklaring had het geweld in Zuid-Afrika "opnieuw democratische veranderingen in de waagschaal gesteld".

Venezolaanse minister op bezoek

■ *WILLEMSTAD — De Venezolaanse minister van Buitenlandse Zaken, Fernando Ochoa Antich, arriveerde vanochtend om acht uur voor een bezoek van een dag aan Curaçao. Hij bezocht gouverneur Jaime Saleh en minister-president Liberia-Peters (deze foto werd op het Fortplein gemaakt), waarna Ochoa Antich een lunch van de regering kreeg aangeboden. Het was de bedoeling dat hij in de middag een rede bij de UNA zou houden. De minister (midden met vertegenwoordigers van zijn delegatie) had ook een bezoek aan [illegible] op het programma staan. De toekomst van de raffinaderij is een van de belangrijkste gesprekspunten met de Antilliaanse autoriteiten.*

In Frankrijk
Opstand gevangenis bedwongen

MOULINS - Franse oproerpolitie heeft vanochtend vroeg de gevangenis van de Midden-franse stad Moulins bestormd en alle 21 gegijzelde cipiers bevrijd.

Rond 180 gedetineerden hadden de inrichting dinsdagmiddag in handen gekregen. Zij vernielden ook cellen en staken werkplaatsen in brand. Sommige gevangenen maakten van de chaos gebruik om te ontsnappen, maar werden aan de andere kant van de muur door de politie gearresteerd. Toen de politie de bestorming uitvoerde waren er van de 180 gedetineerden nog maar dertig in opstand.

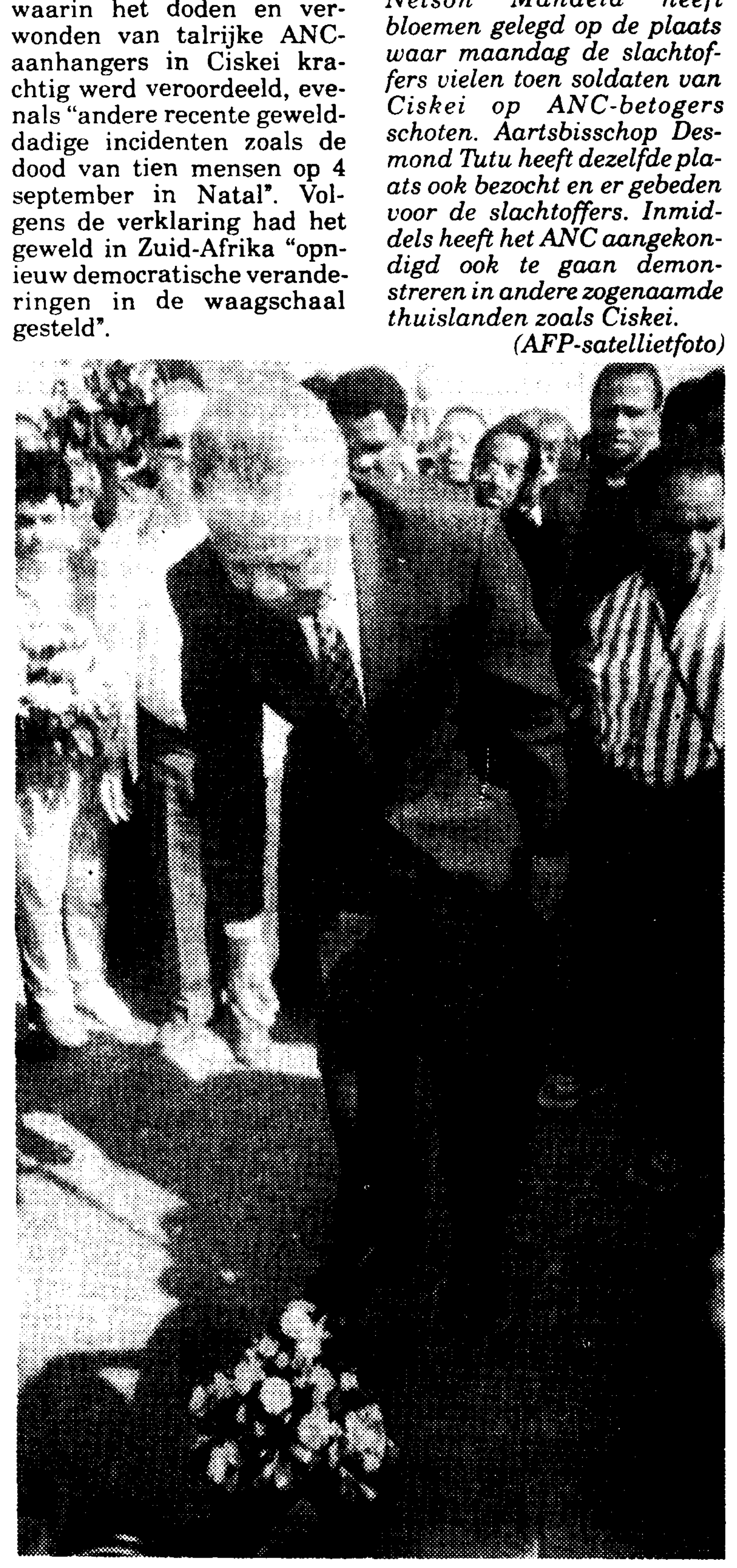
Gemakkelijk te bestrijden ziekten

Myanmar: Dagelijks komen vijfhonderd kinderen om

CANBERRA - Elke dag sterven in Myanmar (Birma) honderden kinderen aan eenvoudig te genezen ziektes. De internationale gemeenschap, die de hulp naar het land op een laag pitje heeft gezet, is echter niet op de hoogte van de humanitaire crisis, aldus een grote Australische hulporganisatie.

"Elke dag sterven er rond vijfhonderd kinderen onder de vijf jaar in Myanmar, veelal aan makkelijk te voorkomen of te genezen ziektes", verklaarde Russell Rollason, de directeur van de raad voor Hulp overzee, na een bezoek van elf dagen aan Myanmar en Thailand. "Als de internationale gemeenschap niet in actie komt zal de humanitaire crisis blijven groeien".

De Myanmarese militaire junta heeft een begin gemaakt met een normalisering van de situatie in het land, door de universiteiten te heropenen en Myanmarese vluchtelingen in Bangladesh toe te staan terug te keren. Die maatregelen kunnen wellicht als een uitgangspunt voor internationale hulp dienen, voerde Rollason aan. Hij onderstreepte dat er druk uitgeoefend moet worden op de junta, die in 1988 de macht greep, maar voegde eraan toe dat de Myanmarese bevolking geholpen moet worden.

■ *BISHO - ANC-voorzitter Nelson Mandela heeft bloemen gelegd op de plaats waar maandag de slachtoffers vielen toen soldaten van Ciskei op ANC-betogers schoten. Aartsbisschop Desmond Tutu heeft dezelfde plaats ook bezocht en er gebeden voor de slachtoffers. Inmiddels heeft het ANC aangekondigd ook te gaan demonstreren in andere zogenaamde thuislanden zoals Ciskei.*

(AFP-satellietfoto)

Een van Schie-uitbrekers aangehouden

VEENWOUDEN - Een speciaal arrestatieteam van de Rijkspolitie heeft in de nacht van dinsdag op woensdag in het Friese Veenwouden de 29-jarige Ier B.Q. aangehouden. Deze was verleden week met drie medegedetineerden ontkomen.

De uitbraak was donderdag. Vier vuurwapengevaarlijke gevangenen ontsnapten toen uit het Huis van bewaring De Schie in Rotterdam. B.Q. werd vorige week maandag door de rechtbank in Amsterdam veroordeeld tot tien jaar gevangenisstraf wegens een overval op de supermarkt C-1000 waarbij hij vijftien mensen urenlang gijzelde. Hij zat vast op een speciaal beveiligde afdeling omdat hij bekend stond als vluchtgevaarlijk. De drie andere ontsnapten zijn nog steeds voortvluchtig.

Russen sneller weg uit Litouwen

MOSKOU - Rusland en Litouwen hebben dinsdag in Moskou een akkoord ondertekend dat alle troepen van de vroegere Sovjetunie tegen 31 augustus 1993 uit de Baltische staat weg moeten zijn. Daarmee is de datum waarop de terugtrekking moet zijn voltooid met een jaar vervroegd.

De Litouwse president, Vytautas Landsbergis, was naar Moskou gereisd om de netelige kwestie te bespreken met zijn Russische collega Boris Jeltsin. Hun ministers van Defensie tekenden een tijdschema voor de terugtrekking. Het definitieve document is nog niet gereed, maar zou volgende maand door de twee presidenten worden ondertekend, aldus een Russische woordvoerder. Het is nog niet duidelijk of soortgelijke afspraken zullen volgen met de twee andere Baltische staten Estland en Letland.

Collor de Mello verliest in kabinet belangrijke bondgenoot

Braziliaanse leger wil haast met beslissing over president

BRASILIA - Rond de procedure in het Braziliaanse parlement om de van corruptie verdachte 43-jarige president Fernando Collor de Mello uit zijn ambt te zetten is tussen aanhangers en tegenstanders een verbitterd touwtrekken begonnen. Het leger behoort tot de voorstanders van een snelle afhandeling van de procedure tegen de president.

Parlementsvoorzitter Ibsen Pinheiro wil een spoedig debat en heeft Collor de Mello een week gegeven zijn verdediging te overleggen. Namens de Braziliaanse regering wordt daartegen beroep aangetekend bij de betrokken parlementscommissies en het hooggerechtshof. Pinheiro maakte dinsdag bijzonderheden van het verloop van de procedure bekend.

Hij zei dat Collor de Mello volgende week dinsdag zijn verdediging moet indienen tegen de beschuldigingen dat hij en zijn familie wisten van de corruptie en daarvan voor ruim veertig miljoen gulden hebben geprofiteerd. De stemming in het lagerhuis van het Braziliaanse congres over het afzetten van Collor de Mello zal volgens Pinheiro in het openbaar en onder naam worden gehouden. Tweederde van de afgevaardigden dient zich ervoor uit te spreken. Tenzij zich vertraging voordoet zou de stemming rond 26 september kunnen worden gehouden, verklaarden congres-leden later. Binnen het congres en ook elders, zoals in de leiding van het Braziliaanse leger, wil men op korte termijn weten waar men aan toe is.

TELEURGESTELD

Regeringspartijen die Collor de Mello nog steunen gaan in beroep bij de betrokken parlementscommissies tegen de voorgestelde procedure. De Braziliaanse regering heeft een advocaat een zaak laten aanspannen bij het hooggerechtshof. Maar Collor de Mello's kamp verloor dinsdag een van de belangrijkste bondgenoten met het "onherroepelijke aftreden" van de minister van Kabinetszaken, Jorge Bornhausen. Dit deelde zijn woordvoerder mee.

Bornhausen, een voormalige minister en gouverneur, trad in april tot Collor de Mello's regering toe om een economisch hervormingsprogramma door het congres te loodsen. Maar volgens medewerkers raakte hij steeds meer teleurgesteld in de president temidden van de dagelijkse onthullingen in Braziliaanse kranten over beschuldigingen van corruptie rond de president. Bornhausen dient zijn ontslag naar verwachting donderdag officieel in.

Ook andere Braziliaanse ministers overwegen volgens berichten in de media hun portefeuille ter beschikking te stellen wegens het debat in het parlement, wat de uitkomst daarvan ook zou zijn.

Sihanouk dreigt met aftreden vanwege houding Rode Khmers

PHNOMPENH - De Cambodjaanse leider prins Norodom Sihanouk heeft gedreigd af te treden als hoofd van de Opperste nationale raad, het hoogste gezagsorgaan, vanwege tegenwerking van de Maoïstische Rode Khmer bij de uitvoering van het vredesproces.

Dit heeft een regeringsfunctionaris dinsdag gezegd. De Australische minister van Buitenlandse zaken, Gareth Evans, zei dinsdag dat militaire actie tegen de Rode Khmer niet moet worden uitgesloten.

Sihanouk zou boos zijn over de eis van de Rode Khmer, een van de vier partijen in de raad, dat de Verenigde Naties commissies instelt om alle administratieve werkzaamheden van de vier facties te controleren tijdens de VN-vredesoperatie. De Rode Khmer stelde dat vorige maand voor tijdens een vergadering in de Thaise hoofdstad Bangkok. De organisatie schaarde zich toen ook achter een plan van Thailand en Japan om een administratief raadgevend orgaan (ARO) in het leven te roepen dat met de ONR moet samenwerken met de ONR. "Sihanouk zei dat hij zal aftreden als het voorstel wordt aanvaard", zo zei de zegsman.

Ex-minister Chance:

'Meer aanhoudingen lijken onvermijdelijk'

WILLEMSTAD —Ex-minister van Justitie en Verkeer en Vervoer, Leo Chance (ex-DP St Maarten, nu lid der Staten voor de oppositie-partij SPA), verwacht dat er meer aanhoudingen zullen volgen, nadat zondag ex-minister Louis Gumbs, zijn vrouw en de Curaçaose telecommicatie-adviseur Ephraim Cijntje werden gearresteerd.

Chance deelde gisteravond tijdens het tv-programma 'Kontakto' mee dat het te hopen is dat allen die zich met verkeerde praktijken bezig hielden of houden achter slot en grendel komen. Hij gaat er van uit dat het laatste woord zeker nog niet gezegd is.

Over DP-leider Claude Wathey zei zijn ex-collega Chance dat hij "veel voor het eiland, maar ook veel voor zichzelf en zijn kinderen heeft gedaan." Verder had Wathey zich niet altijd met de juiste mensen omringd en ging hij niet met de tijd mee, aldus Chance. "Hij had zich aan de voorschriften moeten houden."

De andere gast, hotelier/zakenman Martin Vlietman, die op Curaçao, St Maarten en Aruba zaken doet, was aanzienlijk milder in zijn oordeel over Wathey. Hij wordt nu volgens Vlietman onterecht 'gekruisigd' door met name de Nederlandse pers "die vaak niet weet waar ze het over heeft." Volgens Vlietman moet de positieve rol van Wathey geenszins onderschat worden.

'Kontakto' van Chacho de Castro stond gisteren weer in het teken van St Maarten. Het programma werd geheel in het Engels opgenomen, aangezien het ook op de St Maartense tv vertoond zal worden. De Castro zal een derde aflevering aan St. Maarten wijden, maar die ter plekke opnemen.

Terwijl met name over de aanleiding en gevolgen van Algemene Maatregel van Rijksbestuur (AMR) gesproken werd, was het ex-minister Chance die even refereerde aan de aanhouding van Gumbs en Cijntje. Hij deed dat naar aanleiding van de vraag over corruptie en wanbeleid, waarover zoveel gesproken wordt, maar waarbij er in feite justitieel weinig concreets uit de bus komt.

"Weinig uit de bus rollen? Er komt nog heel wat uit de bus", voorspelde Chance, ooit rechterhand van Claude Wathey, maar sinds enige jaren bij de SPA van Vance James. Chance is tientallen jaren minister geweest voor de DP St Maarten, onder meer van Justitie.

Terwijl Vlietman zeer wel te spreken is over de AMR en hij verwacht dat die maatregel het eiland uiteindelijk zeker ten goede komt, meent Chance dat de AMR niet zal werken. De weg (naar de gouverneur c.q. Antilliaanse regering) is te lang, daarnaast zitten dezelfde politici nog in het eilandsbestuur. Die hebben, ook nadat de nieuwe gezaghebber Russel Voges werd aangesteld, nog heel wat vreemde capriolen uitgehaald.

Chance verwacht niet dat er veel zal veranderen, behalve dat er van besturen en beslissingen weinig terecht komt. Hij had liever gezien dat, eveneens middels een AMR, besloten zou worden nieuwe verkiezingen te houden. Dan zou het volk kunnen kiezen voor hun bestuurders.

Vlietman vindt dat verkiezingen nu niet opportuun, maar prematuur zouden zijn. "De bevolking moet wennen aan de nieuwe situatie, ze moeten de kans krijgen een goed oordeel te vellen," aldus hotelier Vlietman.

Chance en Vlietman waren het er over eens dat St. Maarten zich juist door het ontbreken van bureaucratie heeft kunnen ontwikkelen, maar dat het allemaal een beetje te ver is gegaan. Vlietman schetste overigens een vrij somber beeld van de huidige economische situatie op het eiland, waarbij vooral (buitenlandse) investeerders argwanend zijn. Die zouden al besloten hebben dat er niet meer geld wordt gestopt in nieuwe projecten.

Geen van beide gasten kon exact zeggen hoeveel illegalen er op het eiland zijn, maar Vlietman zei de indruk te hebben dat het aantal "tegen de 30 duizend" ligt. Chance zei dat het noemen van een aantal, door het ontbreken van (grens)controle, een gissing zou zijn. Er is gewoon geen overzicht, meent deze ex-bewindsman van Justitie. "Het zijn er veel, heel veel."

Page naar Bahamas en Nederland

WILLEMSTAD —Gedeputeerde Ruben Page, momenteel op de Bahamas ter bijwoning van de jaar-conferentie van de Caribbean Tourism Organization (CTO), reist op 12september door naar Nederland.

In een persbericht geeft het Curaçaose toeristenbureau te kennen dat de gedeputeerde afgelopen weekeinde naar de Bahamas is afgereisd. Op Paradise Island wordt tussen 9 en 13 september de 16de CTO-vergadering gehouden. Voordien, op 7 en 8 september, komen diverse sub-organisaties van het CTO-bestuur, waaronder de 'raad van ministers', bijeen. Ook daarbij zal Page aanwezig zijn.

Op 12 septemner reist Page, die ook met DROV, Domeinbeheer, DOW en FKP belast is, naar Nederland. Daar zal hij met verschillende instanties gesprekken voeren waaronder het KabNA, het Nederlandse bouwfonds en de Nederlandse Investeringsbank. De onderwerpen die aan de orde komen: volkshuisvestingsprojecten, automatisering bij de FKP, de financiering van toeristische projecten, waaronder stranden, infrastructuur en de ontwikkeling van de luchthaven.

Receptie voor Brabantse gasten

■ *WILLEMSTAD — Ter gelegenheid van het bezoek van de Business Sociëteit Brabant-Nederlandse Antillen bood het Bestuurscollege de Brabantse gasten onlangs een ontvangst aan in Landhuis Zeelandia.*

Gedeputeerde Dito Mendes alsmede voorzitter Paul Wagtmans van de Business Sociëteit waren zeer te spreken over de intensivering van de handelscontacten tussen Brabant en Curaçao. Ook voorzitter Raymond Begina van de Foreign Investment Agency Curaçao (FIAC) hield een toespraak waarin hij toelichting gaf op de herstructureringsplannen die zich het afgelopen jaar binnen FIAC hebben voltrokken.

Zo is FIAC, samen met CurInc en BEB, lid van een onlangs door gedeputeerde Mendes opgerichte 'taskforce' bedoeld voor het aantrekken en coördineren van investeringem.

Begina noemde ook de Associatieregeling Antillen-EG. Hij vindt die regeling de 'unique selling point' van de Antillen. Hij besteedde bijzondere aandacht aan Suriname en de mogelijkheden die ook voor dit land geëeërd worden om tegen gunstige voorwaarden halfproducten via Curaçao te exporteren naar Europa.

In de vorm van joint ventures zullen beide landen een graantje kunnen meepikken. De 'Curaçao-route' werd overigens al door veel Surinaamse en Guyanese rijstboeren ontdekt, want nu reeds worden duizenden tonnen rijst naar Europa verscheept. In Europa werden velen 'wakkergeschud' en leidde dit dit tot enige kritische kanttekeningen op het Associatiebesluit, wist Begina te vertellen. Curaçao zou zich echter, volgens de FIAC-voorzitter, niet defensief moeten opstellen. De EG-regeling werd immers na lang en hard werken bereikt en is het resultaat van "keiharde en eerlijke onderhandelingen."

Definitieve staking bij internaat San Fernando

WILLEMSTAD — De werknemers van internaat San Fernando zijn nu definitief in staking. Gisteren liet de directie de pupillen terugkeren, maar de werknemers gingen niet aan het werk. Zij blijven bij hun eerder gestelde eisen.

De pupillen werden teruggehaald na uitlatingen van het hoofd van de dienstgroep. Daaruit concludeerde Fontilus dat de werknemers bereid waren het werk te hervatten. Niets bleek minder waar. Ook na uitdrukkelijk verzoek van de directie lieten de werknemers het afweten.

Voor het bestuur van het internaat is dit nu eindelijk het bewijs dat de werknemers staken. Frater Orelio liet gisteren weten dat dan ook geen salaris meer zal worden uitgekeerd over deze dag (8 september). De pupillen worden pas weer teruggehaald, wanneer bestuur en directie een uitdrukkelijke garantie krijgen dat het werk wordt hervat. Pas dan zal ook weer salaris worden uitgekeerd.

Het bestuur deed vorige week een voorstel omtrent spreiding van uitbetaling van de vier gestaakte dagen. Hierop is nooit een tegenvoorstel ontvangen. De enige reactie van de vakbond (ABVO) was: wij eisen directe terugbetaling van de ingehouden stakingsdagen en uitbetaling van de 9 procent met terugwerkende kracht. Hoewel het bestuur duidelijk heeft aangegeven op die laatste eis niet te kunnen ingaan zonder goedkeuring van het Bestuurscollege (BC), heeft de ABVO deze eis ook gisteren weer gesteld.

Over mogelijke spreiding van de inhouding willen zij pas praten als dat geld gerestitueerd is. De 9 procent dient uiterlijk eind september uitbetaald te zijn.

De directie zit met de situatie in haar maag, aangezien er niet onderhandeld wordt. Fontilus: "Zij willen niet aan tafel gaan zitten, zodat elke vorm van dialoog wordt uitgesloten".

Hij vindt het jammer dat het personeel zo reageert. "In feite staat het bestuur achter de rechtvaardige eisen omtrent de indexering. We zouden juist de handen ineen moeten slaan".

MTV awards ook via TDS

WILLEMSTAD — Het grote Music Televison (MTV) muziek- en videogebeuren, vanavond in Los Angeles, zal ook via TDS worden uitgezonden. Tijdens deze *happening*, die *live* door MTV vanuit het Pauley Pavilion worden uitgezonden, worden prijzen uitgereikt aan artiesten en video-producenten.

Ook zullen veel bekende artiesten optreden. Op Curaçao, waar MTV onder normale omstandigheden niet te zien is, zullen abonnees vanavond wel terecht kunnen op kanaal 97. De pre-showactviteiten, met interviews en dergelijke, beginnen reeds om half acht. De show zelf gaat om negen uur van start. Alles is direct te volgen via kanaal 97 van TDS.

KLM Gala Show: Return of De Snip

WILLEMSTAD — De prille dagen van de burgerluchtvaart op Curaçao herleven wanneer volgende maand de gerenoveerde Snip op feestelijke wijze wordt binnengehaald in het Curaçaosch Museum. Om fondsen te werven voor een degelijke huisvesting om de Snip-cockpit voor de toekomst te behouden, hebben KLM en producer Jacques Visser een galashow in petto die op 23, 24 en 25 oktober in de Exhibition Hall van het International Trade Center (ITC) op de planken komt.

De Snip is het eerste vliegtuig — van de KLM — dat in 1934 een Transatlantische vlucht uit Europa volbracht en daarbij Curaçao als eindstation had. De cockpit van De Snip stond lange tijd opgeslagen in de museumtuin aan de Van Leeuwenhoekstraat. Door de tand des tijds aangevreten verkeerde hij enkele jaren terug in erg slechte staat.

Nadat hier al een voorzichtige aanvang was gemaakt met de restauratie werd via tussenkomst van de KLM geregeld dat een grondige renovatie ter hand genomen kon worden in Nederland. Daarbij werd afgesproken dat De Snip terug zou komen, zodra er een geschikt onderkomen voor was gevonden. De plannen daarvoor zijn in een vergevorderd stadium, maar het financiële plaatje is nog niet helemaal rond.

Om te helpen de nodige fondsen aan te vullen heeft de KLM Jacques Viser gevraagd om een waar spectaculair evenement op te zetten voor dit doel. Hij blijkt wel raad te weten met zo'n opdracht. De show heeft de voor de hand liggende naam *The Return of De Snip* gekregen.

Een keur aan Antilliaanse, Arubaanse en Nederlandse artiesten heeft al medewerking toegezegd. Johnny Kleinmoedig van Curaçao zal de Arubaanse klassieke zangeres Tica Giel op piano begeleiden, terwijl operazanger Marco Bakker uit Nederland eveneens van de partij is. De Curaçaose zangeres Libea, de band Happy Peanuts, het jazzensemble van John James Willekes en optredens van het Antillean Dance Theater komen in het programma voor.

Hooggespannen zijn de verwachtingen over het eerste optreden op Curaçao van de Nederlandse zangeres Margriet Eshuis, vooral bekend van het nummer *House for Sale*, waarmee zij als lid van de groep Lucifer in 1974 een grote hit scoorde. Dat nummer zal niet ontbreken in haar repertoire, maar ze zal ook nummers van recentere datum ten gehore brengen. Bovendien komt Maarten Peeters mee met wie zij in Nederland ook optreedt en die daar in korte tijd naam heeft gemaakt in de muziekwereld.

Een ware *musical* maakt ook onderdeel uit van de show. De in Nederland al drie jaar met veel succes draaiende *musical Jeans* wordt in het kader van de KLM Galashow naar Curaçao gehaald. Het decor voor deze zeer veelzijdige show is in handen gegeven van Deco Designs van Rob van de Laar.

De openingsavond op 23 oktober is een galashow, compleet met diner en veel extra's. Op de twee volgende avonden wordt min of meer hetzelfde showprogramma afgewerkt met een toegangsprijs van vijftig gulden per persoon. Medio deze maand gaan de kaarten in de voorverkoop op de alom bekende adressen. Gelijk met de showdagen wordt in het ITC een tentoonstelling opgezet over de geschiedenis van De Snip. De Nederlandse restaurateurs komen naar Curaçao om uitleg te geven van het renovatieproces dat nog niet zo lang geleden is afgerond.

Hotels in brief aan BC:

'Voorkeursbehandeling Sonesta ongewenst'

WILLEMSTAD — Het Bestuurscollege (BC) zou de eerste vijf jaar financieel garant staan voor het Sonesta Hotel. Dat bericht komt van de eigenaren van hotels op Curaçao. In een brief aan het BC hebben zij hun bezorgdheid over deze 'oneerlijke concurrentie' geuit. Zij verzoeken tevens om het aanblijven van Loeper als directeur van het toeristenbureau en om vertegenwoordigers uit het hotelwezen in het bestuur van dat bureau.

Nick Møller, eigenaar van het Avila Beach Hotel legt uit dat de bestaande hotels zeker niet tegen de komst van het Sonesta Hotel zijn. "Integendeel, wij zijn er blij mee en hebben er geen enkel probleem mee. Maar de bedoeling is dat we samen een front vormen om Curaçao als toeristische bestemming te verkopen. Als het Sonesta relatief lage prijzen vraagt, omdat het BC garant staat voor mogelijke verliezen, dan kan dat niet meer. Dat creëert een ongezonde, oncollegiale situatie".

Volgens Møller hebben de eigenaren sterke aanwijzingen dat de overheid het Sonesta een voorkeursbehandeling geeft. "Als dat zo is, dan is dat natuurlijk een onmogelijke zaak. En dan zou die ook voor de andere hotels moeten gelden. Maar dan zijn we weer terug bij de Curaçao Holding. Toen was de overheid de werkgever".

De eigenaren van de hotels betreuren het tevens dat Siegfried Loeper per eind november vertrekt als directeur van het toeristenbureau. "Het gaat mij niet om de persoon Loeper. Het is ook absoluut niet de bedoeling om de andere mensen die daar werken af te kraken. Maar we hebben nu eenmaal iemand met internationale ervaring daar nodig. Iemand als Loeper die heel veel ervaring heeft met het internationale toerisme, de luchtvaart en de hotellerie".

Møller geeft aan hoe Loeper hier drie jaar het hele toeristenbureau nieuw leven heeft moeten inblazen. "Het loopt nu net allemaal lekker, en dan zou hij weg moeten. De vooruitgang wordt gestopt, of op zijn minst op een laag pitje gezet. Die man is briljant in het onderhandelen met bij voorbeeld de luchtvaartmaatschappijen, zoals onlangs in Nederland is gebeurd (KLM en Air Aruba)".

Het derde punt dat in de brief aan het BC ter sprake komt is het bestuur van het toeristenbureau. Daarin zit niemand die direct bij het toerisme betrokken is, aldus de hoteleigenaren. Zij verzoeken om twee vertegenwoordigers uit het hotelwezen in dat bestuur, zodat de belangen van de direct betrokkenen behartigd kunnen worden.

Sonesta Hotel: normale prijzen

WILLEMSTAD — De general-manager van het Sonesta Hotel Danilo Checcucci vertelt desgevraagd dat alleen in de eerste maand $ 95 wordt gevraagd voor een tweepersoonskamer. Daarna zal de prijs voor het hoogseizoen tussen de $ 185 en de $ 240 liggen.

In het eerste jaar kun je volgens Checcucci geen winsten verwachten. Voor de aanloopverliezen van de eerste twee jaar is daarom volgens hem een bedrag gereserveerd in het totale bedrag van de originele financiering.

SI vraagt minister over SVB

WILLEMSTAD — De directeur van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) zou per 1 september zijn ontslag hebben ingediend, zo stelt het Statenlid Hubert Jansen (SI) in vragen aan de minister van Arbeid en Sociale Zaken.

De directeur, A, Constansia, ontkent dat hij zou weggaan bij de SVB of zijn ontslag zou hebben ingediend.

Een andere vraag van Jansen betreft de jaarrekening. Die zou voor het eerst in dertig jaar met een negatief saldo sluiten. Over welke jaarrekening het gaat staat in de vraag niet vermeld. Constansia zegt dat de jaarrekeningen van 1991 nog niet zijn afgesloten. Het gaat namelijk om zes verschillende rekeningen van de zes fondsen. Die van de ziekteverzekering is volgens de directeur elk jaar negatief. Over 1991 zal ook die van de AOV negatief zijn, zo vermoedt hij. Dit is een gevolg van de leeftijdsverlaging.

NMB Bank heet nu ING Bank

WILLEMSTAD — De NMB Bank heeft vandaag haar naam wereldwijd veranderd in de ING Bank, oftewel voluit Internationale Bank Nederlanden. De nieuwe naam van de bank geeft duidelijk weer de band die er bestaat tussen de bank en haar moedermaatschappij, de in Amsterdam gevestigde ING Groep, voluit Internationale Nederlanden Groep.

De ING Groep is gevormd door de fusie van Nationale-Nederlanden en de NMB Postbank Groep in 1991, de eerste volledige fusie ter wereld tussen een verzekeringsmaatschappij en een bank. NMB Postbank was het resultaat van een fusie tussen de consumenten Postbank en de commerciële bank NMB in 1989, en welk tot heden internationaal heeft geopereerd onder de naam NMB Bank.

Met een kapitaal van 8.2 miljard Amerikaanse dollar per 31 december 1991, behoort de ING Groep tot een van de grootste Europese financiële instellingen. In Nederland is van ieder twee personen, zaken of instituten één een cliënt van de groep. Buiten Nederland heeft de ING Groep kantoren in 45 landen. The Banker heeft recentelijk de groep als 21e geplaatst op haar lijst van 'kapitaalgrootte' binnen de top-1000 bankinstellingen over de hele wereld.

ING Bank heeft zowel een kapitaalbasis en kredietwaardigheid als een hoge score op lange termijn in Moody's Aa2 en Standaard & Poor's AA. Wereldwijd geniet de ING Bank van een leidende positie in *emerging markets banking* en heeft tevens een prominente positie in de sector *trade & commodity Finance*. Bovendien groeit de bank gestaag op het gebied van *international private banking* en *international corporate banking*. Internationaal gezien opereert de ING Bank middels 63 kantoren in 37 landen.

Op Curaçao is de ING Bank haar operatie begonnen in september 1977 en vandaag de dag zijn er 104 employees werkzaam.

O.M. terughoudend

Verhoren in fraudezaak vandaag voortgezet

WILLEMSTAD — De arrestatie van de Antilliaanse oud-minister van Verkeer en Vervoer, Louis Gumbs, zijn echtgenote en de adviseur van PTT-Telecom in Willemstad, Efraim Cijntje, heeft niets te maken met een onderzoek naar smeergelden bij verkooponderhandelingen voor aandelen in Landsradio. Dat is nogmaals onderstreept door minister Römer in een persconferentie in Fort Amsterdam. Dit is terzelfder tijd bevestigd door de persofficier van het Openbaar Ministerie.

Deze officier, mr Oscar Kraal heeft tegengesproken dat informatie uit het onderzoek naar smeergelden de basis vormt voor de aanhouding van de drie in wat nu nog heet een fraudezaak. Eerder heeft het O.M. laten doorschemeren dat er bij onderzoek en een daarmee samenhangende huiszoeking meer informatie gevonden kan worden met betrekking tot andere zaken dan dat, die tot nu toe onderzocht werd. Het staat het O.M. in zo'n geval vrij om op grond van die nieuwe gegevens een tweede onderzoek te beginnen.

Het Openbaar Ministerie is uiterst terughoudend met het verstrekken van informatie over de zaak. Nog steeds is geen formele aanklacht geformuleerd. Fraude wordt niet als zodanig in het wetboek van strafrecht omschreven.

De rechter-commissaris heeft vanochtend de verhoren voortgezet. Tevens is bekend geworden dat ook de recherche op het stadhuis los van de rechter-commissaris de drie verhoort.

Dinsdag betoonde één der advocaten die aangetrokken zijn, zich ontstemd over de beperkende maatregelen die opgelegd zijn aan de verdachten en hun raadgevers. Mr. Kraal bevestigt dat in het belang van het onderzoek deze maatregelen zijn genomen. De wet staat toe dat verdachten afzonderlijk van elkaar worden ingesloten en dat alleen familie hen mag bezoeken. Het lezen van kranten wordt hen niet toegestaan. Briefwisseling kan alleen plaatsvinden met de advocaat.

Overigens heeft een advocaat het recht aanwezig te zijn bij een verhoor. Het is bij het O.M. bekend dat er aan advocatenzijde is geprotesteerd tegen het gegeven dat bepaalde documenten worden onthouden aan de advocaten. Indien dit gebeurt wordt aan de betrokken juristen duidelijk gemaakt welke documenten zij vooralsnog niet mogen inzien. Indien zij dat wensen kunnen de advocaten dan een bezwaarschrift indienen bij het Hof van Justitie dat binnen vijf dagen over het protest een oordeel uit moet spreken. De advocaten waren vanochtend niet bereikbaar.

Op de Bovenwinden schijnt de bevolking daar grote belangstelling te hebben voor het verloop van de zaak. Het echtpaar Gumbs woont en werkt op Sint Maarten.

Onderzoek naar tweede kans-onderwijs

■WILLEMSTAD — Momenteel verblijft J. van der Heyden van PBNA op Curaçao in het kader van de technische bijstand. Hij is uitgezonden voor de uitvoering van een KabNa-project, dat ten doel heeft de Antilliaanse Onderwijs Instelling (AOI) bij te staan in de fase van vernieuwing waarin die instelling momenteel verkeert. Het bestuur van de AOI laat een onderzoek uitvoeren naar de mogelijkheden voor tweede kans-onderwijs in de Nederlandse Antillen.

Momenteel wordt volgens de AOI te weinig aandacht besteed aan steun voor dit type onderwijs. Hierdoor kunnen grote groepen potentiële cursisten deze vorm van onderwijs niet volgen. De doelstelling van het project is om een marktonderzoek te verrichten en een beleidsplan op te stellen. Hierin zullen de lijnen worden uitgezet voor de verdere ontwikkeling van het tweede kans-onderwijs in de Nederlandse Antillen.

Op de foto M. Nicolina (AOI-voorzitter), gedeputeerde Lelia Peternella-Pieters Kwiers, J. van der Heiden (onder-directeur PBNA) en J. van Eenennaam (AOI-directeur).

Betrian: Nog in onderhandeling

WILLEMSTAD — Directie-secretaris van de Centrale Bank (BNA), Stanley Betrian, is nog 'in onderhandeling' over het aanbod van de PNP, gedeputeerde van Financiën te worden. Zo deelde een woordvoerder van de BNA mee.

"Hij is benaderd maar heeft nog geen ja of nee gezegd," deelde de woordvoerder mee. Betrian zelf was niet voor de Amigoe bereikbaar. Hij is kennelijk nog niet bereid met de pers te spreken over deze kwestie, maar zou dat, zodra er een besluit valt. wel doen, werd meegedeeld.

Mr. Betrian, al zes jaar BNA-directie-secretaris, werd gevraagd om de plaats van de huidige gedeputeerde mr. Faroe Metry over te nemen. Metry zou naar het Fort verhuizen waar hij minister zal worden ter vervanging van Gilbert de Paula van Financiën. Aanvankelijk deden in PNP-kringen geruchten de ronde dat Metry staatssecretaris zou worden. Kort daarop werd dat veranderd en werd bekend dat Metry 'echte' minister wordt.

Laatste ronde tussen overheid en ambtenaren

WILLEMSTAD — De ambtenarenbonden en de overheid gaan vanmiddag om 12:00 uur opnieuw praten over een oplossing omtrent de uitbetaling van de 5 procent.

De overheden komen met een nieuw voorstel. Als dit een verandering in hun uitgangspunt betekent, zullen ook de bonden van hun uitgangspunt afstappen. Tot nog toe kwamen de voorstellen van beide partijen niet veel verder dan iets ruimere marges van eerder gedane voorstellen.

Indien de partijen vanmiddag enig lichtpuntje zien, zullen zij de gesprekken voortzetten. Zo niet, dan zal de rechter morgen uitspraak doen in het kort geding dat de vakbonden tegen de overheden aanspannen. Zij eisen daarin onmiddellijke uitbetaling van de 5 procent indexering.

Staatssecretaris financiën krijgt 'belastingen' als taak

WILLEMSTAD — Er komt een Antilliaanse staatssecretaris voor Algemene Zaken en een zelfde functie wordt gecreëerd ter ondersteuning van de minister van Financiën. Wie staatssecretaris wordt is nog niet bekend. Het takenpakket van de eerste minister drukt te zwaar op de schouders van Liberia-Peters en ook Financiën is een te groot terrein voor Gilbert de Paula.

De staatssecretaris van Algemene Zaken krijgt de verantwoordelijkheid voor personeelszaken, archief en registratuur, rechtspositie van overheidspersoneel en het toezicht op de Antilliaanse militie.

In het pakket Financiën komt de portie 'belastingen' binnenkort op het bord van de staatssecretaris. Hij is verantwoordelijk voor wat er gebeurt bij de Directie der Belastingen, bij de inspecties voor belasting en voor invoer en accijnzen (waaronder douane valt), de Belastingaccountantsdienst en de Landsontvangers. De staatssecretaris houdt toezicht op de filialen van deze diensten op alle eilanden.

De bestuursgebieden die de eerste minister in haar portefeuille heeft zijn te uiteenlopend. Liberia is afgezien van haar coördinerende taak in de ministerraad ook nog minister van Binnenlandse Zaken, Defensie, Buitenlandse Zaken en Algemene Zaken. Een combinatie die gezien de schaalvergroting van de Curaçaose samenleving niet meer als acceptabel wordt ervaren door de regering.

Te Fort Amsterdam wordt overleg gevoerd over de juiste persoon voor de gecreëerde functies. Het is nog niet bekend gemaakt of en hoelang minister De Paula aanblijft. Hij en Statenvoorzitter Rufus McWilliam hebben in het verleden te kennen gegeven hun functie te willen neerleggen.

Associatie van exporteurs begint gestalte te krijgen

WILLEMSTAD — In het International Trade Center (ITC) vond afgelopen vrijdag een bijeenkomst plaats tussen Curaçao, Inc. en een dertigtal vertegenwoordigers van lokale bedrijven die deel uitmaken van de export sector. Tijdens de ontmoeting werd duidelijk dat de oprichting van een vereniging van exporteurs niet lang op zich zal laten wachten.

Deze bijeenkomst is het gevolg van het *Curaçao Exporters Survey*, uitgevoerd door het *Business Development Scheme* (BDS), van Curaçao, Inc., waaruit duidelijk blijkt dat er bij de exportgemeenschap behoefte bestaat om krachtiger met eensluidende stem naar buiten toe te treden. Daar komt bij dat gedurende de onlangs gehouden BDS-workshop bijzondere belangstelling getoond werd om een associatie van exporteurs op het eiland op te richten, aldus een persbericht van Curaçao, Inc.

In verband hiermee heeft Curaçao, Inc., mede ter bevordering van de export en de mogelijkheid tot het uitwisselen van ervaringen waarbij de exportproblematiek centraal staat, het initiatief genomen om van gedachten te wisselen over mogelijke instelling van een dergelijke associatie.

De bijeenkomst werd ingeleid door de directeur van Curaçao, Inc., Richard Lopez Ramirez, die de aanwezigen in kennis stelde van de bedoeling om te komen tot een intentieverklaring, waarbij de oprichting van een associatie van exporteurs een feit wordt. Vervolgens stelde de voorzitter van Curaçao, Inc. Ernest (Jackie) Voges ter inleiding van het concept van een associatie dat export een kwestie van overleving is voor onze economie. "Enige tijd geleden had men het niet voor mogelijk gehouden dat wij op Curaçao zouden kunnen overgaan tot export", zo zei hij. Voorts meende hij dat zulks een moeilijke opgave is. Voges is dan ook van overtuigd dat een dergelijke samenwerking een *must* is.

De manager van het BDS Alf Monaghan gaf de aanwezigen hierna aan de hand van illustratiemateriaal een uiteenzetting van de achtergrond, het doel en mogelijke toekomstige ontwikkeling van het onderhavige onderwerp. Monaghan deelde mee dat het *exporter survey* een groot aantal obstakels opsomt, die op collectieve wijze dienen te worden aangepakt. Naar zijn mening is een associatie van exporteurs bij uitstek een mechanisme voor een krachtige, eensluidende stem voor alle sectoren van de exportgemeenschap.

Na de uiteenzetting van Monaghan ging Lopez Ramirez over tot het volgende agendapunt dat luidde: herbevestiging van ondersteuning door deelnemers. De formulieren die bij aanvang van de bijeenkomst aan de aanwezige vertegenwoordigers waren uitgereikt, werden opgehaald. Vermeldenswaardig is dat van de 29 ingeleverde intentieverklaringen er eveneens 29 positieve reacties uit de bus kwamen. Tot slot stelde Lopez Ramirez punt vijf van de agenda aan de orde. Het betrof gedachtenwisseling omtrent de structuur van een associatie en een voorstel tot benoeming van commissieleden ter voorbereiding hiervan.

De aanwezige vertegenwoordigers gingen akkoord met de volgende commissieleden: Rodney Lucia (Curaçao Wire Products tevens ASINA), Bart Moulijn (Manrique Capriles), Fred Lanson (Hato Handling), Jeroen Kibbelaar (IMD), Ram Boolchand (Boolchands), John Steuwe (Continental Milling), Philip Tweeboom (Asseraderos Antillanos), Reginaldo Carolina (CAMS/Handley Walker) en Alf Monaghan (BDS).

Vermeld kan worden dat alle sectoren van het zakenleven in de commissie vertegenwoordigd zijn. Het secretariaat is in handen van het BDS van Curaçao, Inc. De commissie gaat thans aan het werk om een concept te formuleren voor de op te richten associatie van exporteurs, aldus het Curaçao, Inc.-persbericht.

Aandeelhouders willen geen veiling

Rechter vonnist morgen over verkoop Parker n.v.

WILLEMSTAD — De twee aandeelhouders van Parker n.v. hebben geen akkoord kunnen bereiken met de overheid over terugbetaling van voorgeschoten geld. Het ziet er naar uit dat de aandelen van het Bonaireaanse hotel-project derhalve rechtmatig in handen zullen vallen van de overheid.

De Amerikanen Marc Fogel en Saul Geltman hebben alles in het werk gesteld om de openbare veiling van hun aandelen in Parker Bonaire n.v. te voorkomen. Deze verkoop zou vrijdag worden gehouden bij een notariskantoor op Bonaire.

Contractueel was vastgelegd dat de overheid de rente zou betalen voor Parker n.v. aan een Zwitserse bank. Parker zou op korte termijn dat voorschot terugbetalen. Dat is niet gebeurd. Contractueel was ook vastgelegd dat als niet terugbetaald werd, de aandelen automatisch zouden toekomen aan de overheid.

Vanochtend is door Fogel en Geltman voorgesteld hen drie weken de tijd te geven het geld bijeen te halen voor de betaling. Dit voorstel is kennelijk niet geaccepteerd door de overheid. Rechter Bosch heeft namelijk besloten morgen uitspraak te doen in de kwestie.

De aandeelhouders bepleitten dat de overheid verzuimd heeft goed toezicht te houden op de realisatie van het project en dat daardoor zij als nieuwe aandeelhouders in de n.v. in problemen zijn gekomen.

Liberia: 'Geen heil in harde aanpak naleving dienstplicht'

WILLEMSTAD — Minister Liberia is geen voorstander van een harde aanpak in de naleving van de dienstplicht door Antillianen. Veeleer denkt zij dat het beter is om het verkeerde beeld dat jongeren hebben van de Antilliaanse Militie te corrigeren via voorlichting op school.

De Nederlandse staatssecretaris Van Voorst tot Voorst onderstreepte onlangs in gesprek met Liberia en later ook met de pers dat de Antilliaanse overheid een "eigen verantwoordelijkheid" heeft te dragen in het op peil houden van de kwantitatieve en kwalitatieve bezetting van de lokale militie.

Liberia pleit voor betere voorlichting op middelbare scholen (mavo, havo, vwo). Lts'ers zijn oververtegenwoordigd in de militie. De heersende maatschappelijke beschouwing is volgens Liberia dat de 'Ant. mil.' als beperking van de werkloosheid fungeert. Bovendien is er de opvatting dat studiemogelijkheden niet geblokkeerd zouden moeten worden voor hen die goed kunnen leren. Liberia is het er mee eens dat er iets moet veranderen in het beeld dat er is van de 'Ant. mil.', maar zij denkt dat het niet de juiste manier is om dit beeld in één keer te veranderen.

De staatssecretaris zei onlangs dat de Antilliaanse overheid de regels voor de dienstplicht meer nauwgezet moet opvolgen. Hij waarschuwde voor een tekort aan kader in de militie. In Nederland is het voor medisch goedgekeurden zeer moeilijk om onder de dienstplicht vandaan te komen.

Statia motiveert overwegingen voor 'Caprilescontract'

WILLEMSTAD — Minister Papa Statia van Volksgezondheid heeft aangegeven dat de overheid Caribbean Catering als exploitant van de keuken van Capriles-kliniek heeft herkozen omdat reeds vaststond dat de overheid de rechtszaak toch zou verliezen die het cateringbedrijf had aangespannen om het contract te behouden dat eerder dit jaar volgens ex-minister Stanley Inderson beëindigd had moeten worden.

Een tweede argument voor de keus is geweest dat de continuïteit van de maaltijdvoorziening voor de ongeveer driehonderd Capriles-patiënten niet in gevaar mocht komen door het ontbreken van keukenpersoneel. Statia gaf aan dat het aanvankelijk geopperde voorstel van de Caprilesleiding, om via een uitzendbureau keukenpersoneel te werven, geen bevredigende oplossing gaf.

Er is opzettelijk niet gekozen voor een openbare aanbesteding omdat die had moeten plaatsvinden in de tijd dat de rechtszaak van Caribbean Catering werd behandeld. Het werd beter geoordeeld om tot een schikking te komen.

Voordat Caribbean Catering indertijd door de toenmalige minister van Volksgezondheid Louis Gumbs werd gecontracteerd voor de keukenexploitatie was de onderneming Hidco de beheerder van de keuken. Statia zegt dat in de periode dat besloten moest worden of het contract met Caribbean Catering toch voortgezet zou worden, er geen offerte van Hitco op het bureau van de minister is gearriveerd.

President Interamerikaanse Ontwikkelingsbank:

Investeren heden ten dage is goede gok in Latijns Amerika

AMSTERDAM - Latijns-Amerika is een goede gok voor ondernemers uit andere regio's om te investeren. Het continent beweegt zich politiek en economisch in de goede richting. Daarvan heeft de president van de Interamerikaanse Ontwikkelingsbank (BID), E.V. Iglesias, dinsdag een groep van circa 25 grote Nederlandse ondernemers proberen te overtuigen.

De ontmoeting tussen de BID en de ondernemers was georganiseerd door de NMB Postbank groep, per 9 september omgedoopt tot ING Bank. Latijns-Amerika herstelt zich van de jaren tachtig (het verloren decennium), van de verkeerde economische en politieke keuzes die destijds zijn gemaakt, en van de schuldencrisis (1982), waaraan alle betrokken partijen schuld hebben, aldus Iglesias. De instellingen in Latijns-Amerika die het beleid moeten maken, zijn volgens de BID-topman intussen meer solide geworden en de autoriteiten zijn meer ontwikkeld.

Het roer op macro-economisch gebied is duidelijk om. De inflatiebestrijding in Latijns-Amerika is het succesverhaal van de afgelopen drie jaar. De begrotingstekorten zijn verminderd, de Centrale banken komen los te staan van de regering (Colombia, Chili), de overheid treedt terug en er wordt geprivatiseerd, gedereguleerd en gedecentraliseerd.

PROTECTIONISME

Een groot goed is het loslaten van het traditionele protectionistische beleid in Latijns-Amerika. "Dat gebeurt daar veel sneller dan in andere landen in de wereld." Veel lof had Iglesias voor het recent gesloten vrijhandelsakkoord (NAFTA) tussen de Verenigde Staten, Canada en Mexico. "Dat zal voor de Latijnsamerikaanse regio veel verandering brengen." De bankier voorziet een uitbreiding van de NAFTA met de Centraalamerikaanse staten binnen vijf jaar en met Chili binnen zelfs drie jaar. Ook Argentiniër, lid van het handelsverbond Mercosur (naast Argentinië ook Brazilië, Uruguay en Paraguay) toont belangstelling.

Het verhaal van Iglesias werd bij de vertegenwoordigers van de Nederlandse concerns met reserve ontvangen. De meesten zijn al actief op het continent. Sommigen wezen met name op Brazilië, op de politieke problemen en de inflatiecultuur van dat land. Brazilië beslaat de helft van het continent en huisvest eenderde van de bevolking van Latijns-Amerika.

Kinderen tegen president

■ *RIO DE JANEIRO - Nationale feestdag of niet, de Brazilianen blijven uiting geven aan hun wens dat president Fernando Collor de Mello moet inrukken. Tijdens de plechtigheden bij gelegenheid van de Braziliaanse onafhankelijkheidsdag werden ook kinderen in het geding gebracht om leuzen tegen de president en diens regering te schreeuwen. De Nationale vlag werd daarbij voorzien van een zwarte rand als teken van rouw.*

(AFP-satellietfoto)

Vredesmacht bemerkt infiltratie Bosnische moslims niet

VN: Snelle oplossing in Joegoslavië onmogelijk

NEW YORK - Uiteindelijk zal de missie van de Verenigde Naties ook in Bosnië-Hercegovina succes hebben, maar er is geen kans op een snelle doorbraak in de huidige toestand. Dit heeft ondersecretaris-generaal van de VN Marrack Goulding dinsdag gezegd na een reis door het voormalige Joegoslavië. De VN hebben dinsdag moeten erkennen dat men in gebreke is geweest onlangs toen Moslim-strijders kans hebben gezien diep door te dringen in de Servische enclave Krajina in Kroatië. Twee weken lang heeft men dit falen weten te verzwijgen.

Cyrus Vance en Lord Owen, de bemiddelaars van de VN en de EG in het Joegoslavië-conflict, gaan er persoonlijk bij de betrokken partijen op aandringen dat ze de humanitaire hulpverlening zoveel mogelijk toelaten. Met name de bevoorrading van de ruim 300.000 burgers in Sarajevo is een nijpend probleem aan het worden, nu er geen vliegtuigen meer landen op de luchthaven van de Bosnische hoofdstad. De hulpvluchten zijn stopgezet in afwachting van een rapport over het neerstorten of neerschieten van een Italiaanse machine vorige week donderdag.

"De luchthaven moet zo snel mogelijk weer open", zei een woordvoerder van het Vluchtelingenfonds van de VN. Zolang er geen vliegtuigen naar Sarajevo gaan, moeten er op zo kort mogelijke termijn tweehonderd vrachtauto's met hulpgoederen naar de Bosnische hoofdstad, en naar andere steden en dorpen in Bosnië-Hercegovina. Nu de bevoorrading met hulpgoederen stagneert, dreigen er ook epidemieën uit te breken in Sarajevo, waar voor het weekeinde de levering van drinkwater stopgezet moest worden.

Een streepje hoop biedt de uitspraak van de leider van de Serviërs in Bosnië, Radovan Karadzic, dat zijn strijders donderdag hun zware wapens rond vier vitale steden onder toezicht zullen stellen van de Verenigde Naties. Hierover waren vorige maand afspraken gemaakt op de Joegoslavië-conferentie in Londen.

Een inval van Moslimstrijders in Krajina, de Servische enclave in zuid-Kroatië, heeft het gezag van de vredesmacht van de Verenigde Naties in dit gebied ernstig aangetast. Zo'n 150 Moslims konden vanuit Kroatië ver in Krajina doordringen, zonder dat ze door VN-troepen werden opgemerkt, meldt het Britse dagblad The Independent woensdag. Documenten die de Serviërs van de Moslim-infiltranten afnamen, wijzen erop dat het Kroatische leger bij de actie was betrokken. De VN hielden de zaak meer dan twee weken in de doofpot. De "Servische republiek Krajina" heeft inmiddels geëist dat de VN-troepen "anti-patrouilles" door Servische strijders toestaan, ook al is dat in strijd met de regels van het bestand in Kroatië.

Bij de infiltratie kwam het uiteindelijk tot een treffen waarbij zeker twintig Moslims om het leven kwamen. Uit documenten en foto's die op de gevangenen werden gevonden, blijkt dat ze verbonden waren aan Kroatische legereenheden en getraind waren in kazernes in Zagreb en Rijeka. De wapens en munitie die de insluipers bij zich hadden waren afkomstig uit Jordanië. Voor de Serviërs is de zaak een belangrijke propaganda-overwinning: De autoriteit van dat het VN in de Krajina is aangeslagen, en daarmee de hoop dat de vredesmacht ooit kan toezien op een ordentelijk herstel van het Kroatische gezag in het gebied.

In smeergeld-zaak

Japanse ministers weten van de prins geen kwaad

TOKYO - Bijna het gehele Japanse kabinet (zeventien van de twintig bewindslieden) heeft dinsdag ontkend politieke bijdragen te hebben aangenomen van het vervoersbedrijf Sagawa Kyubin. De geldelijke giften van dit bedijf hebben geleid tot een nieuw grootschalig corruptieschandaal in Japan. De drie ministers die hun betrokkenheid niet ontkenden verbleven allen in het buitenland.

Een voor een stonden de ministers dinsdag op tijdens een vergadering van de justitiecommissie van het hogerhuis om te ontkennen banden te hebben met het bedrijf dat ervan wordt verdacht flink betaald te hebben om aan opdrachten te komen. Sagawa Kyubin trachtte daarmee een doorbraak te forceren in de streng gereguleerde vervoersmarkt.

Premier Kiichi Miyazawa, die al eerder ontkende betrokken te zijn bij de affaire, was niet op de commissiebijeenkomst aanwezig, maar dat wordt niet gezien als uitzonderlijk. De commissievergadering werd gehouden ofschoon het parlement op reces is.

In het schandaal zijn al de koppen gerold van twee belangrijke politieke figuren. Kranten hebben gemeld dat behalve drie vroegere premiers ook twee huidige kabinetsleden - minister van Vervoer Keiwa Okuda en minister van Buitenlandse zaken Michio Watanabe - bij de zaak zijn betrokken. Okuda, die herhaaldelijk heeft ontkend geld te hebben gekregen, zei wel banden te hebben met enkele functionarissen van Sagawa. Hij had inmiddels aanklachten wegens smaad tegen de betrokken kranten ingediend. Watanabe bevestigde een aantal hoge functionarissen van het bedrijf te hebben ontmoet en gaf toe dat zijn assistenten mogelijk kaartjes hadden verkocht voor zijn politieke bijeenkomsten, een normaal gebruik in Japan.

In Frankrijk

Uitbraak met heli voorkomen

PARIJS - Bij een vluchtpoging per helikopter uit een gevangenis in Saint-Maur (Centraal-Frankrijk) zijn een gevangene gedood en raakten enige gedetineerden gewond.

Toen een helikopter op de binnenplaats landde, openden bewakers het vuur. Door de schoten werd ook het toestel beschadigd zodat het niet kon opstijgen. De wacht was extra op haar hoede omdat de dag tevoren een gedetineerde per helikopter uit een gevangenis in Bretagne was ontsnapt.

In vliegtuigkwestie

China niet door VS te overtuigen

BEIJING - De Amerikaanse onderminister van Buitenlandse zaken, William Clark, is er maandag niet in geslaagd de woede weg te nemen bij de Chinese regering over de verkoop van 150 Amerikaanse gevechtsvliegtuigen aan Taiwan.

"De VS zullen rekening moeten houden met ernstige consequenties die uit deze kwalijke daad voortvloeien", zo zeiden Chinese functionarissen volgens het officiële persbureau Nieuw China na afloop van de bespreking. Clark was maandagochtend met een speciale vlucht gearriveerd om uitleg te geven over de transactie met Taiwan. Het negentig minuten durend onderhoud met de Chinese onderminister van Buitenlandse zaken leverde echter niets op. Na de bespreking weigerde Clark commentaar te geven.

Bestand ontkend voor Nagorno

ROME - Armeense en Azerbajdzjaanse onderhandelaars hebben dinsdag gezegd dat er, in tegenstelling tot wat eerder gemeld werd, eind augustus geen bestand overeengekomen is voor de betwiste enclave Nagorno-Karabach.

Tijdens de besprekingen in de Kazachstaanse hoofdstad Alma Ata is alleen een staakt-het-vuren afgesproken voor bepaalde gebieden in de grensstreek tussen beide republieken, maar er is niets vastgelegd over de overwegend door Armeniërs bevolkte enclave in Azerbajdzjan, aldus de onderhandelaars.

AGENDA ARUBA

KANTOORUREN AMIGOE
open van 08.30-12.00/14.30-17.30 uur; zaterdag gesloten.

TELEFOON
24333. Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316 en 24508. **Pageboy 127-0379.**

TELEFAX: 22368.

BANKREKENINGNUMMER
10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE
11100 (centrale) en 11141 (informatie).

ALARMCENTRALE
115.

****

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag vóór 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

****

WACHTREGELING DOKTOREN
(van 18.00-07.00 uur)
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter E. Laclé via Dr. Horacio Oduber Hospitaal (tel.: 24300) of via Alarmcentrum (115).
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter C.E. Zaandam via Centro Medico San Nicolas (tel.: 48833) of via Alarmcentrum (115).

****

BOTICA'S
(nachtdienst)
Pabao brug: Popular, Havenstraat 4 (Oranjestad). Tel.: 32147.
Pariba di brug: San Nicolas, B. v/d Veen Zeppenveldtstraat (San Nicolas), tel.: 45712.

****

VOOR BRANDGEVALLEN, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale (tel.: 115) op te bellen.

****

CENTRO MEDICO CARABOBO
(Engelandstraat 7, tel.: 21777)
De wacht heeft dra L.G. Beke-Martinez, tel.: 24696.

****

WIT GELE KRUIS ARUBA ZUIGELINGENBUREAU
(Koningstraat 22, tel.: 24444)
Dagelijks geopend van 07.30-12.00/13.50-17.00 uur; maandag te Paradera (tel.: 25543) van 08.00-11.00 uur; dinsdag: San Nicolas (45906)/Noord (23425) van 08.00-11.00 uur; woensdag: Santa Cruz 28288) van 08.00-11.00 uur; donderdag: Dakota (29008), Oranjestad (23168), Savaneta (47020) en Brazil (48301) van 08.00-11.00 uur.

****

INFORMATIECENTRUM KONINGIN WILHELMINA FONDS (voor de kankerbestrijding op Aruba)
Geopend van maandag t/m vrijdag van 08.30-11.30 uur - J.E. Irausquinplein 3 (vlak achter de pastorie van Oranjestad).

****

NARCOTICS ANONYMOUS HELPLINE
Tel.: 38989 (24 uur per dag).

****

AIDS-HOTLINE
Vragen? Bel dan 23040/27352 tussen 07.30-12.00/13.00-16.30 uur.

****

FADA/PRIDE
(Van Walbeeckstraat 25, tel.: 32999)
Geopend op dinsdag, woensdag en donderdag van 14.00-18.00 uur voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/drugsmisbruik.

****

AMNESTY INTERNATIONAL ARUBA
P.O. Box 1029, tel.: 27808/48124.

****

DIERENARTSEN
P. Barendsen en T.J.M. Wools, tel.: 21720. Voor spoedgevallen buiten kantooruren tel.: 115.

****

BRIDGECLUB ARUBA ARIBA
(Tivoliclub, Wilhelminastraat 16)
Dinsdagavond om 19.30 uur speelavond. Voor opgave/informatie tel.: 24953.

****

TELEARUBA
WOENSDAG: **18.00 Sesame Street;** 19.00 Showbiz Today; 19.30 Salud pa un y tur; 20.00 Telenoticias; 20.30 The Redd Foxx Show; 21.00 CNN International News; 21.45 St. Elsewhere; 22.45 Hill Street Blues; 23.30 Sports Tonight; 24.00 Sluiting.

****

DIVERSEN
SPORT
SCHAKEN **(Schaakvereniging Aruba):** 10.00-21.00 uur sluitingsceremonie 'Tumba Chess Tournament Aruba 1992' - Netherland Suite, Hyatt Regency Resort & Casino Aruba.

****

DONDERDAG
DIVERSEN
BIJBELMUSEUM: geopend op elke werkdag van 10.00-12.00 uur en zondag van 11.00-12.00 uur in de protestantse kerk.

Aids-info voor jeugd

ORANJESTAD — De nationale bibliotheek organiseert op vrijdag 11 september een aids-informatiebijeenkomst voor de jeugd van 13 jaar en ouder. De bijeenkomst is van 18.00 tot 19.30 uur en staat onder leiding van drs. Richard Piternella. Voor de jeugd bestaat er gelegenheid om vragen te stellen.

Geen werkvergunning voor buitenlanders

ORANJESTAD — Buitenlanders kunnen van 15 september tot 15 november geen werkvergunning meer aanvragen bij de Directie Openbare Orde en Veiligheid (DOOV). In deze periode zulllen DOOV en Directie Arbeid een onderzoek doen naar de behoeften op de arbeidsmarkt en de vraag naar buitenlandse arbeiders voor deze markt.

Verzoeken voor buitenlandse werknemers die nog voor 15 september zijn ingediend, worden nog behandeld volgens de normale procedure. Volgens DOOV-directeur Roland Peterson wordt het hoog tijd dat de stand van zaken wordt opgemaakt en de lokale arbeidsmarkt wordt onderzocht. Zo moet er bij voorbeeld hard worden gewerkt aan een gedegen planning voor de drie nieuwe hotels die geopend zullen worden.

Peterson: "Alles op Aruba is verviervoudigd, alles neemt toe: toeristen, infrastructuur, water- en energieverbruik, bouw van de hotels, filevorming, noem maar op. Vier jaar geleden kregen we bij DOOV jaarlijks ongeveer vijfhonderd verzoeken voor werkvergunningen binnen; dat zijn er nu ruim tienduizend. We moeten dus even de stand van zaken opmaken. Want veel instanties schreeuwen dat er buitenlanders bij moeten komen **terwijl de vakbonden juist** protesteren tegen een teveel aan buitenlandse werknemers op Aruba. Dat gaan we nu eens precies uitzoeken". Amigoe komt hier binnenkort uitgebreid op terug.

Speciale mis voor zieken

ORANJESTAD — De vereniging Zonnebloem Aruba houdt op zondag 12 september een mis voor alle bejaarden, alleenwonenden en zieken van Aruba. Een beroep wordt gedaan op de familieleden om de bejaarden en zieken naar de kerk te brengen. De mis begint om 10.00 uur in de St.Franciscuskerk te Oranjestad, en er wordt gezongen door het koor van Maybeline Arends.

Eindelijk onderzoek

ORANJESTAD — Eindelijk, na bijna een jaar, wordt gestart met een onderzoek in de inmiddels nationale en internationale geruchtmakende luchthaven(drugs)affaire.

Uit een persbericht van Bureau Voorlichting, vermoedelijk door minister van Justitie mr. Hendrik Croes ondertekend, wordt bekendgemaakt dat op grond van informatie, eerder onbekend voor het Openbaar Ministerie, een gerechtelijk vooronderzoek is gestart.

Het persbericht vervolgt: "De rechter-commissaris, die met de instructie is belast, heeft getuigen in deze zaak laten oproepen om te worden gehoord. Hangende dit onderzoek en in het belang daarvan zullen geen mededelingen worden gedaan omtrent het verloop opdat in alle rust deze zaak, die nu *sub judice* is, kan worden onderzocht. De ondergetekende rekent op medewerking van allen tot een vlotte afwikkeling van dit onderzoek". Tot zover het persbericht van BUVO.

Opening nieuw Statenjaar

ORANJESTAD — Gouverneur mr. Olindo Koolman hield gisteren voor een lege publieke tribune een rede vanwege de opening van het nieuwe jaar van de Arubaanse Staten. Het wordt een kort Statenjaar in verband met de op komst zijnde verkiezingen.

Voorbereidingen in volle gang

Drie dagen lang auto's rammen op Speedway met monstertrucks

ORANJESTAD — Voor de vijfde keer verzorgt de Brute Organisatie een spectaculair programma met zogenaamde *monstertrucks*. Dit keer vindt de *Monster Madness* plaats op de ATCO Speedway van Sailcart te Bushiri op 11, 12 en 13 september met medewerking van Pueblo Supermarket. Het evenement is zodanig gegroeid, dat het onmogelijk is geworden voor de Brute Organisatie om de financiële kosten alleen te dragen. Het programma duurt elke avond maar liefst tweeëneenhalf uur. Hierbij zullen zes monstertrucks met elkaar de strijd aanbinden, afgewisseld met races tussen de *outlaw racers*, een presentatie van de *transformer* 'Transzilla' en de *demolition derby*.

Bekende monstertrucks zoals Taurus, Big Foot en No Problem zijn naast Carolina Crusher, King Crusher en Snake Bite te zien. Hierbij zal Taurus zijn titel moeten verdedigen. Deze trucks zijn allemaal racetrucks, die gedurende het gehele jaar ook tegen elkaar racen op bekende circuits in de Verenigde Staten. Met de jaren is steeds meer op de veiligheid van zowel de bestuurder als het publiek gelet en deze trucks worden nu bij de races uitgerust met apparatuur, zogenaamde *remote controlled boxes*, die het mogelijk maakt de moter uit te schakelen met een afstandbediening als het verkeerd dreigt te gaan. Een dergelijke truck kost naar schatting ruim 150.000 dollar.

In de demolition derby (auto's in de prak rijden) komen per avond acht auto's tegen elkaar uit en de overwinnaars gaan door naar de overwinningsronde, die zondag wordt gereden.

Verder is 'Transzilla', na het enorm succes van afgelopen weekeinde op Curaçao, aan het programma toegevoegd. Het is een voertuig, dat van gedaante verwisselt. In negentig seconden verandert het van een ruimteschip in een dinosaurus, die auto's oppeuzelt. Het is drie verdiepingen hoog en wordt bestuurd door het echtpaar Brookins. Vrouwlief zit achter het stuur en de man achter het *controlbord*.

Om dit evenement te laten plaats vinden op de ATCO Speedway heeft de organisatie de afgelopen dagen hard gewerkt om het park om te bouwen. Vele vrijwilligers, waaronder een groep mariniers, die vlakbij in de marinehuizen wonen, dragen elke dag een steentje bij om op tijd klaar te zijn. De mariniers zijn zo enthousiast dat ze ook een 'gruwelijk monster', genaamd 'Desert Storm' hebben vervaardigd. Eric Steling, kok in het kombuis van de marinierskazerne Savaneta, is de bestuurder van het in camouflagekleuren geschilderde voertuig en zal deelnemen aan de demolition derby.

Om het publiek een voorproefje te geven is één van de trucks donderdagmiddag om 13.00 uur in San Nicolaas bij station Shell Barlock, die voor de benzine zorgt. Een andere truck is bij Urataka Center te Santa Cruz. Verder zullen zaterdag vanaf 10.00 uur 's morgens twee trucks op het strand voor het Hyatt Regency Hotel gestationeerd worden. De gehele ploeg, die in het Hyatt is ondergebracht, zal ook aanwezig zijn. Verder is iedereen welkom op ATCO Speedway waar men de bestuurders en de voorbereidingen van dichtbij kan zien.

Tribunes worden gebouwd door Kooltemp Machine & Weldingshop, terwijl Antil voor het materiaal zorgde. Het terrein is afgezet met containers en er wordt de hele dag druk geschilderd en gesleuteld. De omheining voor tribunes wordt vandaag verwacht en zal een dezer dagen worden geplaatst. Het park heeft nu rond de 3600 zitplaatsen en een groot aantal standplaatsen. Ook de parkeerplaatsen worden geregeld en er is voor bewaking gezorgd.

Werknemers Golden Tulip in aktie

ORANJESTAD — Werknemers van het Golden Tulip Aruba Caribbean Hotel zijn vanmorgen in aktie gegaan. Zij zijn het wachten beu. Ondanks het feit dat de oude cao al lang verlopen is, maakt de directie van het hotel geen aanstalten om aan tafel te gaan voor onderhandelingen over een nieuwe cao.

De werknemers werden gisteren door de vakbond FTA en FTA-woordvoerders, werkzaam in de hotels, opgeroepen om vanmorgen om 8.30 uur voor het hotel aanwezig te zijn. De oproep van FTA is voor zowel de werknemers die vrij zijn als de werknemers die moeten werken.

Onderbreking van waterdistributie

ORANJESTAD — In verband met werkzaamheden aan het waterdistributienet zal er vanaf woensdag 9 september 21.00 uur tot donderdag 10 september 18.00 uur geen water zijn in een aantal wijken. Het gaat hier om de wijken: Yaburibari, Calabas richting Alto Vista, Paradera en omgeving, Meiveld, Pavilla, Hooiberg, Tanki Flip, Ponton, Tanki Flip richting Bubali en Tanki Leendert richting Solito.

Bezoek generaal majoor

ORANJESTAD — De generaal-majoor der koninklijke marechaussee, L.W. Sunter, bracht deze week een beleefdheidsbezoek aan gouverneur mr. Olindo Koolman. Sunter was daarbij vergezeld van de commandant zeemacht Caribisch gebied, brigade-generaal F.E. van Kappen.

COMMENTAAR

Overspoeld

Twee Arubaanse jongetjes spelen op straat. Ze doen 'aids-tikkertje'. Twee weken geleden hadden ze nog nooit van het woord 'aids' gehoord. Nu hoor je de hele dag slogans op de radio, de kranten staan er bol van, en er zijn forums en voorlichtingsfilms op de televisie. Het lijkt alsof Aruba wordt overspoeld met informatie. Daardoor zijn ook een heleboel wilde verhalen ontstaan waardoor met name de jeugd in paniek is geraakt.

Dat jongetjes elkaar nu lachend aidspatiënt noemen, is een perfect voorbeeld over de misvattingen die er bestaan. Zo is aids geen besmettelijke maar een overdraagbare ziekte. Dat snappen heel veel mensen blijkbaar nog niet. Gewone maatschappelijke contacten: een hand geven, kussen, hoesten en niezen hebben nog nooit het virus overgebracht.

Ook is van het gebruik van hetzelfde bestek en van dezelfde toiletten géén overdrachtsweg gebleken. Aids verspreidt zich door middel van seks met een besmet persoon, door het gebruik van besmette naalden en spuiten, door het gebruik van besmette bloedprodukten en kan van een besmette moeder tijdens de zwangerschap naar het kind worden overgebracht.

Maar ook wat betreft de HIV-test, het wordt op het moment door veel 'voorlichters' en journalisten onjuist als 'aids-test' aangeduid, bestaat veel onduidelijkheid. De test geeft aan dat men is geïnfecteerd met het HIV-virus. Dit hoeft nog niet te betekenen dat men ook daadwerkelijk aan aids lijdt of binnen afzienbare tijd zal lijden. Dit onderscheid kan namelijk van groot belang zijn voor de positie van degene die een HIV-test heeft gedaan.

Iemand die seropositief is (iemand bij wie de HIV-test een positief resultaat laat zien) is namelijk nog niet ziek. Het staat vast dat hij of zij op den duur aids krijgt maar men kan niet precies zeggen wanneer. Dat kan zelfs jaren duren. Daar komt nog bij dat de HIV-test nooit honderd procent nauwkeurig kan zijn.

De ziekte wordt veroorzaakt door het virus, dat HIV (Human Immune Deficiency Virus) heet. Wanneer iemand daarmee besmet is, kunnen in het bloed anti-stoffen worden aangetoond. Dit kan vanaf dertig à veertig dagen ná besmetting. Dus een seropositieve uitslag van een HIV-test, betekent dat iemand minimaal dertig à veertig dagen geleden besmet is geraakt.

Dus: een HIV-drager kan de uitslag seronegatief krijgen als hij bínnen dat tijdbestek op besmetting wordt getest. Het komt er simpel gezegd op neer dat seronegatieven HIV-dragers kúnnen zijn.

De discussie rondom aids, en de daarmee samenhangende voorlichting en vaak ingewikkelde en verwarrende informatie, is op Aruba te laat en op een pijnlijk moment op gang gekomen. En dat voor een gebied met honderdduizenden toeristen, veel buitenechtelijke relaties en waar ook de prostitutie een normaal verschijnsel is.

Hoewel Aruba waarschijnlijk achter de feiten aanloopt, is aids-preventie een must. Maar de aandacht moet nu niet alleen uitgaan naar de jeugd, omdat in die groep toevallig twee slachtoffers zijn ontdekt. In het kader van de volksgezondheid zou het bij voorbeeld ook verstandig zijn de prostituées op Aruba regelmatig op HIV te testen, evenals hun bezoekers. Aids is op Aruba niet alleen een medisch maar vooral een sociaal probleem.

Aruba bij Carifesta

ORANJESTAD — Aruba woonde onlangs het vijfde Carifesta in Trinidad & Tobago bij. Er werd een complete show gegeven van het Arubaans carnaval met muziek, verzorgd door het trio Lucio Rivadineira, Albi Nava en Dalbert Bernabela; poëzie in het Engels en Papiaments door Nydia Ecury; toneel door Amy Lasten en een poppenkast geleid door Belkis Flores en Lenchi Lopez. Op de foto een deel van de Arubaanse delegatie tijdens de opening.

Oproep van gouverneur voor nette verkiezingscampagne

ORANJESTAD — Gouverneur mr. Olindo Koolman heeft in zijn rede tijdens de opening van het nieuwe Statenjaar een beroep gedaan op de politieke partijen om 'een nette verkiezingscampagne' te voeren. Er is overeengekomen dat de verkiezingsdatum 8 januari 1993 is en dat de kandidatenlijsten voor deelname aan deze verkiezing op 11 november aanstaande ingediend moeten worden.

De gouverneur deed een beroep op de politieke partijen hun bijdrage te leveren voor een gezonde verkiezingscampagne, waardoor het volk de rechtvaardige en vrije kans krijgt zijn fundamenteel recht uit te spreken bij het kiezen van zijn vertegenwoordigers. Hij meldde verder dat Aruba in het nieuwe Statenjaar wordt geëerd met het bezoek van de koninklijke familie, dat "de sterke banden weergeeft die er bestaan tussen ons volk en de koninklijke familie van het koninkrijk der Nederlanden", aldus de gouverneur. In het nieuwe Statenjaar zal de verkiezing voor een periode van 4 jaar plaatsvinden voor de volksvertegenwoordiging en een nieuwe regeerperiode.

Brandweer viert preventie-week

ORANJESTAD — De jaarlijkse *Fire Prevention Week* van de Centrale Brandweerdienst wordt ditmaal gehouden van 5 tot 11 oktober. Het programma voor dit jaar vermeldt onder meer: rijden met de brandweerwagens, expositie van brandblusmateriaal, de traditionele 10-kilometer brandweerloop en een demonstratie bij de brandweerkazerne te Sabana Bèrdè. Ook dit jaar is verzekeringsmaatschappij Fatum de hoofdsponsor van de Fire Prevention Week.

Major League

NEW YORK - De uitslagen van de gisteren in de Amerikaanse honkbalcompetitie gespeelde wedstrijden luiden:
AMERICAN LEAGUE: Chicago White Sox - Detroit Tigers 4-3 en 4-3, New York Yankees - Baltimore Orioles 16-3, Milwaukee Brewers - Cleveland Indians 7-3, Minnesota Twins - Seattle Mariners 8-4, Toronto Blue Jays - Kansas City Royals 5-0, Texas Rangers - Boston Red Sox 6-1, Oakland Athletics - California Angels 14-2.
NATIONAL LEAGUE: Atlanta Braves - Los Angeles Dodgers 7-5, Montreal Expos - St Louis Cardinals 6-1, Philadelphia Phillies - New York Mets 2-1, Pittsburgh Pirates - Chicago Cubs 5-2, Houston Astros - Cincinnati Reds 2-0, San Francisco Giants - San Diego Padres 6-5 (16 innings).

Boris Becker het best betaald

Kledingsponsors smijten met geld om toptennissers aan te trekken

NEW YORK - Love2B1 staat er op het nummerbord van de jeep van David Wheaton. De afkorting voor 'love to be one'. Op de wereldranglijst tennis.

Jim Courier staat number one. Hij was in de zomermaanden de inzet van een gokspel tussen twee sportmultinationals, Nike en Diadora. De rossige honkbalfan (22) van de Cincinnati Reds stond onder contract bij het Italiaanse Diadora. De verbintenis loopt eind september af. Nike opende begin juni, na de French Open, de onderhandelingen met de vrij kleurige Courier. De Amerikaanse multinationaal bood het basisbedrag van 24 miljoen voor zes jaar. Met bonussen en een percentage van de verkoop kan dat bedrag oplopen tot 40 miljoen.

Courier was geshockeerd door de aanbieding. Het contract kwam rond tijdens Wimbledon. Een dag later verloor hij bij volslagen verrassing van qualifier Olhovski. Sindsdien won hij geen toernooi meer. Hij kon (nog) niet overweg met de stress van de rijkdom.

"Het zijn zulke idiote bedragen", zei de speler uit Dade City, een gehucht in Florida. "Voor zo'n bedrag zou ik een jaar in Pyama over straat gaan", zei zijn coach Higueras. Een handtekening kon Courier niet direct zetten. Diadora had het laatste woord. De Italianen hadden een optie op de tennisser. Bij een gelijkwaardig bod was hij verplicht te blijven.

"Wij hebben ervan afgezien", zei woordvoerder Faillaci van Diadora in de players lounge van de US Open. De lounge fungeert als het Wallstreet in de tenniswereld. Vertegenwoordigers van fabrikanten en agenten van makelaarsbureaus lopen in en uit en doen zaken met de spelers en speelsters. "Geen tennisspeler is voor ons zoveel geld waard", legt Faillaci de strategie van zijn baas uit. "We hadden het kunnen betalen, maar het paste niet in onze filosofie. Wij gaan het vrijgekomen bedrag besteden aan promotie, aan reclamecampagnes, misschien in jonge talenten."

■*MICHAEL STICH: Reebok*

CONCURRENTIE

Faillaci geeft toe verrast te zijn door de stap van de concurrentie. "Ze hebben Agassi, Wheaton, Washington al. En Michael Jordan. We hadden niet verwacht dat ze Courier ook nog wilden hebben. Ik heb de indruk dat ze de Amerikaanse markt willen afsluiten. De 4'sneakers' (halfhoge sportschoenen) van Air Jordan zijn het beste verkoopprodukt van Nike." Diadora zag af van de optie op Courier.

■*STEFFI GRAF: Adidas*

Courier zal in november tijdens de Masters in Frankfurt een nieuwe kledinglijn showen voor zijn nieuwe sponsor. Op de US Open is hij nog de dressman van Diadora. In de Nike-filosofie wordt hij gezien als de mogelijke opvolger van Agassi. De langharige punker uit Las Vegas wil af van zijn imago's als 'image is everything' en 'just do it'. "Wimbledon heeft mij van een zware last bevrijd", zegt hij. "Ik heb jarenlang op de grand slams onder grote druk gespeeld. Ik moest winnen tegenover mijn sponsor. Die tijd is voorbij."

"Ik wil voortaan de echte Andre Agassi aan het publiek laten zien. Geen door de marketingindustrie zorgvuldig bedachte en bewaakte reclamepop." Agassi, 18 miljoen in zes jaar, wil niet langer door het leven als billboard voor Nike, die zijn Wimbledon-zege honoreerde met de bonus van twee miljoen dollar. Op de US Open speelt hij in de nieuwste outfit. Krajicek showt een ander gloednieuw produkt uit dezelfde winkel. Toptennissers worden voor de commercie steeds interessanter als dressmen.

BEST BETAALD

Toch zijn Courier en Agassi niet de best betaalde tennissers. Dat was Boris Becker. In april 1986 sloot hij een vijfjarig contract af met Puma voor 28,5 miljoen dollar. Twee jaar later werd de verbintenis verbroken. 'Puma kon het niet langer betalen", zegt Paul Foortse, de rechterhand van manager Tiriac op Flushing Meadow. "De firma leed zware verliezen op de Amerikaanse markt. Becker en Diadora gaan ook uit elkaar."

De Duitser heeft Tiriac laten weten dat hij geen prijs meer stelt op langlopende sponsorcontracten. "Ik wil mijn vrijheid terug", zegt de vermoeid ogende 24-jarige speler. "Buiten het tennis wil ik geen verplichtingen meer. Het geeft teveel stress. Kortlopende contracten voor rackets, schoenen en kleding zijn welkom." Foortse geeft aan dat er voor Becker nog steeds veel interesse bestaat. "Meer dan voor Mary-Joe Fernandez". De speelster is eveneens lid van de stal van Tiriac.

VROUWEN MINDER

"Vrouwen verkopen minder", zegt Foortse. "Vandaar dat Nike geen belangstelling heeft voor vrouwelijke toppers. Graf staat onder contract bij Adidas, Navratilova bij Lotto en Seles bij Fila." De kleine Seles is de best betaalde speelster. Ze ontvangt van Fila vijf miljoen dollar voor drie jaar plus drie [illegible] dollar voor haar racketcontract bij Yonex, met een bonus van een miljoen voor elk jaar dat ze de wereldranglijst aanvoert. "Wij noemen geen bedragen", zegt Failiaci, "maar Capriati verdient bij ons heel goed. Haar willen wij wel behouden, zij is onze toegangsdeur naar de Amerikaanse markt."

En Wheaton? Hij stond acht maanden geleden twaalfde. Was op weg naar de top. Totdat hij twee miljoen dollar verdiende als winnaar van de grand slam cup in München. De country boy (23) uit Lake Minnetonka werd David 'two million' Wheaton en kon eveneens de stress van de rijkdom niet aan. Na de US Open behoort hij niet meer tot de top vijftig. Hij overweegt zijn nummerbord te veranderen in love2Bhome.

■*BORIS BECKER: 'Fila'*

Uitslagen en standen zondag-amateurvoetbal

Hoofdklasse A

AFC '34-Holland	5 - 7
AFC-ADO '20	4 - 1
EDO-Alphense B	1 - 1
Tonegido-DCV	1 - 0
DWV-Stormvog	0 - 0
Aalsmeer-RCH	4 - 1
Papendr-Hollandia	1 - 4

AFC	2 4
Aalsmeer	1 2
Hollandia	1 2
RCH	2 2
Holland	2 2
Tonegido	2 2
Alphense B	1 1
EDO	1 1
DWV	1 1
Stormvog.	1 1
DCV	1 0
AFC '34	1 0
ADO '20	1 0
Papendr.	1 0

Hoofdklasse B

Achill.'29-STEVO	2 - 2
Be Quick-Hatert	0 - 0
Quick '20-Achill.'94	1 - 1
FVC-Rheden	2 - 0
Sn. Hovis-Enschede	4 - 1
HSC '21-Babberich	2 - 0
SV Epe-Treffers	1 - 2

Be Quick	2 3
Sn. Hovis	1 2
FVC	1 2
HSC '21	1 2
Treffers	1 2
Achill.'29	1 1
STEVO	1 1
Achill.'94	1 1
Quick '20	1 1
Hatert	1 1
SV Epe	1 0
Babberich	1 0
Enschede	1 0
Rheden	2 0

Hoofdklasse C

LONGA-Halsteren	1 - 3
BVV-Meerssen	1 - 3
TSC-Panningen	0 - 1
Margriet-Venray	1 - 2
EHC-Wilhelm.08	0 - 3
Vinkenslag-SVN	0 - 0
Geldrop-Chevremont	1 - 0

Wilhelm.08	1 2
Meerssen	1 2
Halsteren	1 2
Venray	1 2
Geldrop	1 2
Panningen	1 2
SVN	1 1
Vinkenslag	1 1
Margriet	1 0
TSC	1 0
Chevremont	1 0
BVV	1 0
LONGA	1 0
EHC	1 0

Voedselvergiftiging in ploeg Barcelona

BARCELONA - Na Cambuur Leeuwarden en FC Twente is ook FC Barcelona betrokken geraakt bij een mogelijk geval van voedselvergiftiging.

Zeven spelers van de Spaanse kampioen en houder van de Europa Cup 1 zijn ziek. Onder hen Richard Witschge en Michael Laudrup. Ook trainer Johan Cruijff vertoont vergelijkbare verschijnselen.

Barcelona ging voor de eerste competitiewedstrijd, zaterdag tegen Real Madrid (2-1), in trainingskamp in een hotel in het vijftien kilometer zuidelijker gelegen Castelldefels. Enkele spelers hebben sinds zondag last van buikloop, braken, maagpijnen en koorts.

Witschge, Laudrup, Bakero en Juan Carlos ontbraken maandag op de training. Nadal, Beguiristain en Eusebio zijn eveneens ziek. Verwacht wordt dat zij in de tweede helft van deze week weer inzetbaar zullen zijn.

Vermoedelijke oorzaak van de gezondheidsproblemen is het nuttigen van een slagerecht. De directie van het hotel heeft iedere betrokkenheid ontkend.

In Europa om eigen schoenmerk aan te prijzen

Koopman Patrick Ewing wil na basketball-carrière bezig zijn

AMSTERDAM - Patrick Ewing is nog maar net uit zijn droom ontwaakt of hij moet in zes dagen tijd half Europa "doen". Na München, Madrid, Parijs en Brussel was de Amerikaanse basketballer enige uurtjes in Nederland.

Hij gaf een persconferentie in Amsterdam, deelde in Rotterdam handtekeningen uit en kon toen eindelijk weer back home. "Gelukkig is het de laatste dag vandaag", verzuchtte hij.

Ewing maakt met zijn gouden Olympische medaille op zak reclame voor zijn eigen schoenenmerk. "Van eerste klas kwaliteit, anders zou ik mijn naam er niet aan geven", aldus de sportman in zaken. "Basketbal is business, maar dit is echte business. Want er is ook een leven na het basketbal."

De schoen is niet duur, zo'n negentig dollar, met de huidige koers ook voor de gewone man betaalbaar. "We proberen elk jaar een nieuw type op de markt te brengen", belooft mede-eigenaar Ewing.

Na zijn werk voor de New York Knicks, waar hij nog vijf jaar onder contract staat, wil de nu 30-jarige graag nog wat te doen hebben. "Ik wil ook na mijn sportcarrière, dan ben ik nog een jonge man, graag wat bezig blijven. Voor het geld hoef ik het niet te doen, maar ik kan niet thuis zitten en duimen draaien."

In zijn zesdaagse door Europa krijgt Ewing niet veel tijd om stil te zitten. "Het is vermoeiend", luidt een van zijn understatements. Om er snel op te laten volgen: "Maar gelukkig zijn de mensen overal heel vriendelijk tegen me."

Of hij, immers niet zo legendarisch als Magic Johnson of Michael Jordan, wel herkend zou worden, vroeg hij zich ergens in Parijs hardop af. De bevestiging kwam snel. "We waren McDonald's nog niet uitgestapt of ik had drommen kinderen om me heen."

In het Amsterdamse hotel, middenin het red light district, worden twee knapen echter door het 2,13 meter lange end over het hoofd gezien. "Hij zag ons niet eens staan", treurt het goed geïnformeerde duo. "Ik probeer iedereen te vriend te houden", had de hoofdpersoon even daarvoor nog zijn gehoor meegedeeld.

Na de goldrush in Barcelona had center Ewing vooral behoefte tot inkeer te komen. "Voor mij geen recepties. Ik ben direct naar huis gegaan en heb daar mijn gekwetste enkel en duim rust gegeven." Het einde van de Olympische Spelen, voor de Amerikaanse basketballer een toernooi als vele andere, kwam voor hem dan ook niet ongelegen.

"Dat we goud zouden winnen, wisten we van tevoren. Wij zijn de besten ter wereld. Onderling hebben we heel veel lol gehad. Ook in het veld, ja. Wie er dan tegenover je staat, is niet belangrijk. Veertig punten verschil? So be it. Je doet gewoon je werk. Blocks zetten, rebounds pakken, punten maken."

Of Ewing het welbekende Olympische gevoel heeft leren kennen, wil men in Nederland weten. "Olympisch gevoel, wat is dat", luidt het antwoord en dat lijkt afdoende. "Met Mullin en Pippen heb ik een dag het Olympisch dorp bezocht. Maar veel gezien hebben we daar niet, want we hadden telkens heel veel mensen om ons heen. Dat was soms buiten alle proporties. We konden ons nergens vertonen. Nee, het was goed weer terug naar de States te kunnen gaan."

Zo ook na zijn Europese vluggertje. "Of ik er over vier jaar in Atlanta weer bij zal zijn? Wie zal het zeggen. Misschien zijn er dan wel betere spelers. Of kiest men, de politici van de NBA, voor meer college-basketballers. Maar dat is nog zo ver weg, daar kan ik me nu nog niet druk over maken."

Veel medailles voor Oranje op Paralympics in Barcelona

BARCELONA - Het Nederlandse totaal aan medailles is dinsdag tijdens de Paralympics in Barcelona op veertien gekomen.

De grootste successen kwamen opnieuw uit het zwembad. Zilver was er voor Gerda Lampers en Cornelis Engel, beiden op de 100 meter schoolslag.

De tijd van Lampers was 1.59.88. Het nummer werd in 1.54.79 gewonnen door de Amerikaanse Camille Blach. Cornelis Engel kwam tot 1.37.94. Hij bleef daarmee binnen het wereldrecord van de Brit Robin Surgeoner (1.38.24).

Winnaar Slattery uit Zuid-Afrika werd de nieuwe wereldrecordhouder met 1.36.54. Frouwkje Harkema veroverde brons op de 50 meter rugslag. Met haar tijd van 1.24.89 bleef zij ruim negen seconden achter op de 1.15.58 van de als eerste aantikkende Engelse Tara Flood.

Het eerste tafeltennissucces kwam op naam van het damesdubbel, Dyane Hendriks en Patricia Meeus. Zij veroverden brons.

De voetballers sloten hun poule winnend af. Brazilië was geen echte tegenstander. Het werd 5-0 na ruststand van 1-0. Coach Toine Wolfs zette al zijn wissels in. Dat deed ook zijn collega Jouke de Haan van de Nederlandse zitvolleybalploeg.

Desondanks was het GOS geen tegenstander. Met 15-2, 15-4 en 15-6 werd in nauwelijks een half uur de tegenstander opzij gezet.

Discuswerper Rinus de Moor bleef in het atletiekstadion op de vierde plaats steken.

KNVB biedt Michels functie binnen bond

NUENEN - Tien weken na zijn vertrek als bondscoach is Rinus Michels door de KNVB weer benaderd voor een functie binnen de bond.

Over taak en functie is nog geen duidelijk beeld geformuleerd.

Het is in ieder geval niet de bedoeling dat Michels teruggekomt in een positie die hem direct met het Nederlands elftal in contact zal brengen. Advocaat is daarvan geen voorstander en volgens de coach is Michels dat zeker niet.

De figuur, die in België ontstond na het terugtreden en weer optreden van Guy Thijs, waardoor zijn opvolger Walter Meeuws "onthoofd" werd, zal rond het Nederlands elftal niet plaats vinden.

"Ik kan mij", vertelde Advocaat, "heel goed voorstellen dat de KNVB pogingen doet de band met Michels te behouden. Mensen zoals hij en Johan Cruijff hebben een onschatbare waarde voor het nationale voetbal.

PAARDESPORT / DEN HAAG - De Russische trainer/pikeur Sergej Sorokin loopt twee maanden stage in Nederland. De 40-jarige Sorokin won vijf klassiekers in de voormalige Sovjetunie. Hij zal een maand op het entrainement van Arnold Mollema in Wolvega verblijven en eenzelfde periode een kijkje nemen bij Cees de Leeuw in Badhoevedorp. Ook zal Sorokin enkele malen aan draverijen in Nederland deelnemen.

* * * * *

VOETBAL / DEN HAAG -De tweede wedstrijd tussen Vitesse en Derry City, in de eerste ronde van het toernooi om de UEFA Cup, is een dag vervroegd. Het duel in het Noordierse Londonderry vindt plaats op dinsdagavond 29 september, aanvang 19.30 uur. De eerste ontmoeting is woensdag 16 september in Arnhem.

MACKINAC CITY - Als had hij Olympisch goud behaald zo triomfantelijk bereikte president George Bush het einde van een vijf mijls-wandeling welke zijn finish vindt aan het einde van de Mackinacbrug in de gelijknamige stad in Michigan. Duizenden liepen de tocht uit, onder wie ook de first lady Barbara Bush. Deze tocht werd het eerst ondernomen door de toenmalige gouverneur Mennen Williams, een kleine veertig jaar geleden.

(AFP-satellietfoto)

Bush over de eindstreep

Sport in het kort

DEN HAAG - Rheden in de hoofdklasse B staat na twee duels op de laatste plaats.

Men zal diep in de clubhistorie moeten duiken om zo'n situatie te kunnen vinden.

De uitslagen en de standen in het zondag-amateurvoetbal:

* * * * *

AUTOSPORT / PARIJS - De Amerikaanse autocoureur Michael Andretti zal het volgende Formule I-seizoen rijden voor de stal van McLaren. Andretti, een telg van een beroemd coureursgeslacht (hij is een zoon van oud-wereldkampioen Mario Andretti), behaalde sinds zijn debuut in 1986 in de Amerikaanse Indy-serie 26 overwinningen. Andretti, de eerste Amerikaan sinds vier jaar in het Formule I-circus, vervangt de Oostenrijker Gerhard Berger, die naar Ferrari overstapt.

* * * * *

WIELRENNEN / BENIDORM - Telekom heeft voor volgend seizoen de Deen Brian Holm gecontracteerd. De 29-jarige winnaar van de laatste Parijs-Brussel rijdt nu nog voor Tulip. Eerder verzekerde de Duitse profploeg zich al van de diensten van de Nederlander Jacques Hanegraaf en de Duitsers Olaf Ludwig en Uwe Raab.

SCHAATSEN / BERLIJN - Uwe-Jens Mey, tweevoudig Olympisch schaatskampioen op de 500 meter, zal over anderhalf jaar proberen in Hamar nog een keer goud te veroveren. De Duitse sprinter maakte deze winter in Albertville bekend zijn loopbaan te beëindigen. In de voorbereiding op het voor-Olympische schaatsjaar is hij op die beslissing teruggekomen. De 28-jarige Berlijner heeft zijn sportstudie aan de Humboldt universiteit nagenoeg afgesloten. Bij een overwinning in de Vikinghal te Hamar zou Mey de eerste hardrijder zijn, die tijdens drie achtereenvolgende Olympische Spelen goud behaalt.

* * * * *

WIELRENNEN / ZUNDERT - Jan Siemons uit Zundert beëindigt zijn carrière als wielrenner. De 28-jarige Brabantse coureur, die onder contract staat bij TVM maakt het seizoen wel af maar zal zijn contract dat nog een jaar doorloopt niet uitdienen. Siemons zegt het besluit op aandrang van zijn familie te hebben genomen.

* * * * *

ATLETIEK / DEN HAAG -De koninklijke Nederlandse atletiek unie (KNAU) heeft voor de strijd om het wereldkampioenschap halve marathon, dat zondag 20 september voor de eerste maal in Newcastle wordt gehouden, vijf vrouwen en vijf mannen aangewezen. De ploegen bestaan uit: (vrouwen) Carla Beurskens, Marjan Freriks, Anne van Schuppen, Marianne van der Linden en Marlie Marutiak. Mannen: Marti ten Kate, John Vermeule, Gerard Kappert, Henk Gommer en Jan Korevaar.

* * * * *

WIELRENNEN / BREDA - Eric Vanderaerden heeft in Breda een contract voor een jaar getekend bij de nieuwe ploeg van Jan Raas. Alle wielrenners die bij de oude sponsor Buckler onder contract staan, onder wie Frans Maassen, Edwig van Hooydonck en Steven Rooks, voeren gesprekken met Raas, die vorige week een nieuwe geldschieter presenteerde. Word Perfect is voor drie jaar de nieuwe sponsor. Gerrit de Vries wisselt het komende seizoen van Buckler naar TVM.

Knie van Kieft valt erg mee

EINDHOVEN - De blessure aan de knie van Wim Kieft valt mee.

De aanvaller, die zich zondagavond afmeldde voor de selectie van het Nederlands elftal, kan zaterdag met PSV tegen Den Bosch spelen.

De knie van Kieft werd maandag onder de scanner bekeken. Dinsdag hoorde de speler een positief resultaat. De blessure kan met een korte behandeling worden verholpen. Een operatie is niet noodzakelijk.

'Mac' liet zich nog even horen

Vóór John McEnroe voorgoed afscheid nam van het US Open moest hij toch even z'n zegje doen op de baan. Hier vraagt hij referee Tom Bares om een fotograaf te verwijderen die hem tijdens zijn service had gehinderd door zijn filmrolletje te verwisselen, hetgeen naar de smaak van 'Mac' met teveel lawaai gebeurde.

Eerste doping op Paralympics

BARCELONA - Eerste dopinggeval in de geschiedenis van de Paralympics, de Olympische Spelen voor gehandicapten.

De Hongaarse kogelstoter Denes Nagy heeft anabole steroiden gebruikt. Dat heeft controle in Barcelona uitgewezen. In de urine werden sporen van het middel Metanodianon aangetroffen.

Nagy had in de categorie slechtzienden zilver veroverd. Hij stootte de kogel 12,88 meter. Nagy heeft toegegeven het bewuste middel te hebben gebruikt, maar zei niet te weten dat het verboden was.

Guillermo Babezas, voorzitter van de organisatie voor gehandicapte sportlieden, maakte bekend dat Nagy voor vier jaar wordt geschorst. De negende Paralympics in Barcelona zijn de eerste die geheel onder de dopingrichtlijnen van het Internationaal Olympisch Comité vallen.

Sport Agenda

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

PISINA BENNIE LEITO
(Gouverneur Van Slobbeweg z/n, Rif)
open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): vrijdag van 20.00-22.30 uur; zaterdag van 14.00-17.00/20.00-22.00 uur en zondag van 12.00-17.00 uur.

BOWLEN
(Damacor Bowling Club, Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00-02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

SCHAAKVERENIGING JANWE
(Sentro di Bario Janwé)
elke zaterdag van 09.00-13.00 uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf 7 tot 23 jaar.

VOETBAL
(Federashon Futbòl Kòrsou)
tweede divisie
18.30 uur Juventut Westpunt vs Charo Stars;
eerste divisie
20.20 uur Jong Holland vs Undeba - Stadion Dr. Antoine Maduro.

* * * * * * * *

DONDERDAG
SPORTPARK MARIE PAMPOEN
17.00-19.00 uiur jeu de boules.

* * * * * * * *

INGEZONDEN

Pluim voor Selikor

NIET ZELDEN stuit ik tijdens mijn dagelijkse wandeling door de knoek met mijn hond op een 'verrassing' in de vorm van een daar achteloos neergegooide dode hond, geit of varken. Wat de dumper betreft zeker 'uit het oog, uit het hart' (waarschijnlijk nooit in het hart geweest!) en uit het zicht, maar dat ligt anders voor ons, wandelaars, joggers en hondenuitlaters. Door ervaring wijs geworden weten we wat ons te wachten staat: een maandenlang durende afgrijselijke stank en aanblik van een wegrottend kadaver, overdag opgewarmd door de brandende zon en een broedplaats vormend voor duizenden vliegen.

Nog nooit heb ik Selikor tevergeefs gebeld. Steeds word ik vriendelijk te woord gestaan, mijn aanwijzingen omtrent de locatie en hoe er te komen worden genoteerd en de volgende ochtend kan ik opgelucht constateren dat de kadaverophaaljongens hun werk gedaan hebben. Zij hebben mijn wandelplezier en dat van vele anderen weer voor een tijdje veilig gesteld.

Waarom wordt een goede daad of goed werk vaak als vanzelfsprekend aanvaard, terwijl een tekortkoming breed uitgemeten aan de grote klok gehangen wordt? Bij deze wil ik een pluim steken op de hoed van Selikor!

N.B. Voor mijn eigen dieren hoef ik Selikor nooit te bellen. Die worden als de tijd daar is liefdevol begraven op een plekje in onze tuin. Uit het oog........ maar nóóit uit het hart.

BARBARA HALABI
Curaçao

Nicht gewusst

IN HET verleden zijn misdaden tegen de mensheid weggemoffeld onder een *Ich habe es nicht gewusst*. Nog niet zo lang geleden hoorden wij uit de mond van een gedeputeerde dat hij niets wist van de plannen voor een asfaltfabriek in het natuurgebied Malpais. Ook nu weet hij niet dat de bepalingen van de hinderverordening niet van toepassing zijn op de activiteiten van de Isla.

Dit soort niet weten, is op de lange duur voor natuur en milieu — dus de mensheid —net zo dodelijk als het 'niet weten' uit het verleden.

BRINGAMOSA
(naam en adres bij de redactie bekend)
Curaçao

***

De orderontvangst in de DUITSE industrie is in juli ten opzichte van de maand ervoor, gecorrigeerd voor seizoensinvloeden, met een half procent verminderd. De orderontvangst vanuit het buitenland viel zelfs met 2,68 procent terug. In juni was het bedrag aan nieuw ontvangen orders in de Duitse industrie al teruggevallen met 1,58 procent. Eerder was een achteruitgang met 1,75 procent gemeld.

Van Weeren: Geen moment geaarzeld

Nieuwe directeur KabNA: niet bepaald prototype van grijze muis

DEN HAAG/WILLEMSTAD — Mr. drs. Hans P. van Weeren, de nieuwe directeur van het Kabinet voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse zaken (KabNA). Niet bepaald het prototype van de 'grijze muis'. Tot voor kort het gezicht van de Nederlandse Studiefinanciering. Is gek op telefoons, piepers en faxen. Is niet vies van publiciteit. Zegt vooral resultaatgericht te zijn, maar gaat niet over lijken. Zou niet voor meer geld of aanzien naar het bedrijfsleven overstappen. Heeft als hobby het verzamelen van Indonesisch papiergeld. Schreef voor zijn afstuderen over de slavenopstand op Curaçao. Verkoopt liever geen sokken....... maar wil de relaties binnen het koninkrijk verder ontwikkelen. Aarzelde geen moment toen hij de 'droomjob' bij het kleine departement aan de Herengracht 19-A te 's-Gravenhage aangeboden kreeg.

"Ik heb inderdaad niet geaarzeld, want het is natuurlijk een leuke baan", zegt de kersverse KabNA-directeur Hans van Weeren in een vraaggesprek met O en Weekblad, van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen (O&W).

"En niet alleen voor het reizen. Ik hou zelf van reizen, maar reizen voor vakantie is wel iets anders dan dat je voor je werk op pad bent. Het klinkt wat badinerend, maar je doet er gewoon je werk. Mijn voornaamste beweegreden was de inhoudelijke kant van de baan: de verdere ontwikkeling van de relatie tussen Nederland en de Antillen en Aruba. Bovendien is het een wat grotere ambtelijke organisatie. Eigenlijk is het een klein departement. Er werken 35 mensen in Den Haag en 25 op de eilanden".

Van Weeren gaf hiervoor bij O&W leiding aan de eenheid die zich bezighoudt met het onderwerp studiefinanciering. "Ik ben overigens vanuit O&W al eens in de Antillen geweest voor wat technische bijstand op het gebied van studiefinanciering".

SLAVENOPSTAND

Saillant detail is dat Van Weeren in 1978, toen hij zijn studie geschiedenis aan de Vrije Universiteit van Amsterdam afrondde, als afstudeeronderwerp had: de slavenopstand van 1795 op Curaçao. "Een leuke bijkomstigheid", noemt hij het zelf, "maar vast niet van invloed op mijn benoeming. Ik heb niet-Westerse geschiedenis gestudeerd, toegespitst op de relatie tussen Nederland enerzijds en Indonesië en de Antillen anderzijds. Ik heb wel altijd belangstelling voor het onderwerp gehad. Vandaar ook mijn hobby".

De nogal uitzonderlijke hobby die Van Weeren erop nahoudt, is het verzamelen van Nederlands-Indisch en Indonesisch papiergeld met de nadruk op de revolutieperode 1947-1949. Hij is inmiddels een erkend deskundige op dat gebied en publiceert er ook regelmatig over in vaktijdschriften. Zijn interesse in dat onderwerp noemt hij toeval.

"Ik heb ooit een scriptie geschreven over het nationalisme in Indonesië. Ik kwam wat van dat geld in de archieven tegen en vond dat nogal interessant. Ik verdiep me er al een jaar of 25 in en heb inmiddels een redelijke verzameling bij elkaar. Ik vind het leuk om met iets nieuws bezig te zijn, leuker in elk geval dan het verzamelen van postzegels die al in een catalogus staan".

Waaraan heeft Van Weeren de benoeming tot KabNA-directeur dan wel te danken? "Ik weet het niet. Ik denk dat men in het kader van grotere mobiliteit in de rijksdienst heeft gezegd: laten we proberen daarbinnen een kandidaat te vinden".

JAAR 2000

Bij het KabNA krijgt Van Weeren te maken met een nogal ingrijpende reorganisatie. Dat zal hem, zijn voorliefde voor een turbulente werkomgeving kennende, waarschijnlijk wel aanspreken. Van Weeren zwakt die bewering wat af, maar helemaal ontkennen doet hij het ook niet.

"Er moet worden gereorganiseerd omdat het perspectief was dat de Antillen en Aruba rond het jaar 2000 zelfstandig zouden worden. Dat idee is nu verlaten. Dus moet ook het KabNa een andere ontwikkeling doormaken. Dat het beleidsterrein in beweging is, spreekt mij aan. Als dat niet zo was, had ik er wel wat langer over nagedacht".

Zijn benoeming tot directeur van KabNA, belast met de voorbereiding en uitvoering van het Nederlandse beleid voor de Antillen en Aruba, kwam ook voor hem nogal onverwacht.

"Ik werd gebeld door secretaris-generaal Joustra van landbouw (dat ministerie voert de FEZ- en de AD-functie voor het KabNA uit) of ik een gesprek met minister Hirsch Ballin wilde hebben. Vóór dat gesprek heb ik contact gehad met secretaris-generaal Meijerink. Hij wist er al van en hij wist ook dat er een lijst was met kandidaten. Vervolgens heb ik met Hirsch Ballin gesproken en binnen een week was het rond".

'LEKKEN'

Vies van enige publiciteit is Van Weeren nooit geweest. Bekend is dat hij goede contacten had met de media en naar men zegt 'lekte' hij ook wel eens iets naar de pers.

"Ik heb nooit iets verteld waar niet van tevoren met de voorlichtingsdienst of met de bewindslieden over was gesproken. Dat kun je geen lekken noemen. En wat mijn goede contacten met de pers betreft: de relaties met de media moeten op orde zijn. Als je journalisten goed op de hoogte houdt van het beleid, dan is dat geen lekken. Een journalist kan daardoor het beleid juist beter in een kader plaatsen, dat voorkomt sensatieverhalen. Ik heb nooit via de pers een eigen politiek gevoerd. Je kunt er natuurlijk verschillend over denken of mijn manier van omgaan met de pers de juiste was. Ik heb het wel altijd leuk gevonden omdat je er als beleidsmaker ook wat aan hebt. Als je je beleid niet kunt uitleggen, heb je het ook niet op orde".

GEK OP PIEPERS

Van Weeren is en dat weet iedereen die hem een beetje kent, gek op telefoons, piepers, faxen en andere moderne communicatiemiddelen. Tijdens vergaderingen werd hij altijd wel een keer gebeld of moest hij zelf bellen. Menigeen had de indruk dat hij het erom dééd, net zoals de schrijver Harry Mulisch in het Americain Hotel te Amsterdam, het schrijverstablissement bij uitstek, altijd liet omroepen dat er telefoon voor hem was.

Van Weeren schiet in de lach: "Dat heb ik zelf ook een keer gedaan bij Mulisch toen ik nog student was en hem ergens voor wilde uitnodigen. Maar serieus: er zit iets anders achter. In een situatie waarin zich heel snelle ontwikkelingen kunnen voordoen, is het prettig constant bereikbaar te zijn. Dan moet men de verantwoordelijke persoon snel kunnen bereiken. Dat geldt ook buiten werktijd. Ik had mij schuldig gevoeld als ze mij nog nodig hebben en niet hadden kunnen vinden".

"Ik kan mij niet heugen dat ik mij ooit heb laten storen met als voorwendsel dat er iets belangrijks aan de hand was. Nou ja, bij minder effectieve vergaderingen sprak ik weleens af dat ik mij na twee uur liet wegroepen. Maar dat waren sporadische grapjes. Ja, er zullen best mensen zijn die denken dat het belangrijkdoenerij was, maar daar word ik niet warm of koud van".

Van Weeren is vooral produktgericht. "Mensen interesseren mij veel, maar ik ben wel meer produkt- dan procesgericht. Ik offer liever een medeparaaf op dan dat een stuk te laat naar de Kamer gaat. Maar ik zal nooit mensen opofferen aan een produkt. Wel ben ik geneigd te proberen het uiterste uit mijzelf en uit anderen te halen. Ik ben echter niet iemand die over lijken gaat om doelstellingen te halen".

GOALTJESDIEF

"Sterk resultaatgericht ben ik ook. Gericht op het doel: eveneens, maar niet zo dat men ziet dat ik de goaltjes maak en het voorwerk aan de anderen wordt gebagatelliseerd. Je werkt met een team, je maakt een produkt, je bereikt doelstellingen en je hebt credit of niet".

Ambitieus? "Ik hou ervan duidelijke opdrachten en doelstellingen te hebben en daarop te worden afgerekend. Als dat ambitieus is, zeg ik ja. Als het erop gericht is zelf iets te bereiken, is het antwoord nee. Ik heb mij daar nooit druk om gemaakt, ik heb mij juist sterk door het toeval laten leiden".

"Ik koos en kies voor het openbaar bestuur. Het is een bijzonder inspannende omgeving met dito mensen. Wat wil je dan nog meer? Sokken verkopen?"

... Hans van Weeren ...

Budapest bezorgd over Hongaren in Slowakije

BUDAPEST - Bij het bezoek van de Slowaakse premier Vladimir Meciar woensdag aan Budapest stond de kwestie van de Hongaarse minderheid in Slowakije bovenaan de agenda.

De ophandenzijnde "fluwelen scheiding" tussen Tsjechië en Slowakije heeft grote ongerustheid veroorzaakt bij Hongarije. Het buurland vreest dat de gevolgen voor zijn zeshonderdduizend etnische broeders en zusters over de grens niet zo fluwelig zullen zijn. In de nieuwe Slowaakse grondwet staat namelijk onder meer dat de Slowaakse taal als taal van de staat geldt. Voor het Hongaars lijkt in de nieuwe onafhankelijke staat geen plaats meer. Tot nu toe garandeerde de Tsjechoslowaakse grondwet de Hongaren verregaande culturele zelfstandigheid in gebieden waar ze meer dan twintig procent van de bevolking uitmaken.

Cyrus Vance en Owen: hoogste prioriteit bezoek Sarajevo

GENEVE - Cyrus Vance en Lord Owen, de voorzitters van de permanente vredesconferentie over Joegoslavië, zullen woensdag vertrekken voor een bezoek aan Bosnië-Hercegovina, Kroatië en klein-Joegoslavië (Servië en Montenegro).

Een hoge functionaris in Geneve heeft dat dinsdag meegedeeld. De reis is de eerste voor de voormalige Britse minister van Buitenlandse zaken. De Amerikaan Vance is al ruim een jaar speciaal afgezant voor de Verenigde Naties voor Joegoslavië en heeft al negen of tien bezoeken aan de regio gebracht.

Vance en Owen hebben laten weten dat een bezoek aan de Bosnische hoofdstad Sarajevo, om te praten met alle strijdende partijen - Moslims, Kroaten en Serviërs - de grootste prioriteit heeft. De functionaris zei dat de twee voorzitters ook naar Zagreb zullen gaan en Belgrado. De reis zal in totaal ongeveer vijf dagen duren.

Medewerking nodig van SPD

Kohl wil asielrecht in grondwet wijzigen

BONN - De Christen-democratische unie (CDU) van bondskanselier Helmut Kohl wil voor eind oktober aan het parlement een wijziging van de Duitse grondwet voorstellen die het recht op asiel aan banden legt. Daarbij is de medewerking van de SPD-oppositie noodzakelijk.

Het is zeer de vraag of de scherpere formulering van artikel 16 van de grondwet voor 1 november rond is: De leiding van de SPD heeft de laatste weken laten doorschemeren dat ze zaken wil doen met de regering, maar de achterban is zover nog niet. Vermoedelijk moet partijvoorzitter Bjorn Engholm eind oktober of begin november een extra partijcongres organiseren om zijn partij mee te krijgen.

Bij hoofdelijke stemming waren de leden van de CDU-fractie in de bondsdag unaniem voor een wijziging van artikel 16 van de grondwet in de zin dat "politiek vervolgden recht hebben op asiel". Nu is het nog zo dat elke buitenlander in Duitsland asiel kan aanvragen. Van hen krijgt uiteindelijk slechts vijf procent een verblijfsvergunning, maar in de soms wel twee jaar die heengaat met de afhandeling van de asielaanvraag krijgt de buitenlander een sociale uitkering en noodhuisvesting.

De afgelopen weken is met name op het grondgebied van de voormalige DDR sprake van aanhoudend geweld tegen opvangcentra voor vluchtelingen en asielzoekers. De politieke leiding van de deelstaat Brandenburg -- die als enige van de vijf nieuwe deelstaten een SPD-premier heeft -- is van plan op korte termijn diverse extreem-rechtse groepen en partijtjes te verbieden. Door de perspectiefloze toestand in de voormalige DDR - hoge werkloosheid, lege portemonnees bij particulieren en slechte huisvesting - bestaat eigenlijk al sinds de 'Wende' in 1990 een voedingsbodem voor rassenrellen, waarvan extreem-rechtse partijen gebruik maken.

Zonder medewerking van de SPD kan de regering-Kohl de grondwet niet wijzigen. Zowel in de tweede (bondsdag) als de eerste kamer (bondsraad) is een twee-derde meerderheid nodig voor het herformuleren van artikel 16. In de eerste acht maanden van dit jaar hebben 274.000 mensen asiel gevraagd. De meesten van hen komen uit zuidoost-Europa (het voormalige Joegoslavië en Roemenië). Dit aantal is bijna drie keer zoveel als het aantal asielaanvragen in heel het jaar 1988.

Commissaris buitenlandse investeringen

■ WILLEMSTAD — *De commissaris Buitenlandse Investeringen Nederland, drs. Frits Michelbrink, heeft onlangs een werkbezoek aan Curaçao gebracht. Voornaamste reden van dit bezoek was om het KabNa en het Bestuurscollege gezamenlijk te adviseren over het opzetten van het 'nieuwe businessplan' van FIAC.*

Op de foto Raymond Begina, directeur FIAC; gedeputeerde Mendes de Gouveia, drs. Michelbrink en Manus van Diemen, vertegenwoordiger Nederlandse Ontwikkelingssamenwerking Nederlandse Antillen.

***

JAPAN heeft zijn overschot op de lopende rekening van de betalingsbalans (verschil tussen in- en uitvoer van goederen en diensten inclusief overboekingen van rente, winst en dividend) in juli ten opzichte van dezelfde maand in 1991 fors zien oplopen. Het surplus kwam uit op 9,64 miljard dollar, 89 procent meer dan de 5,10 miljard dollar (herzien cijfer) van twaalf maanden tevoren. De sterke groei van het overschot is het gevolg van het stagneren van de invoer en een groei van de export met 11 procent.

Topoverleg ook over exportkans via EG-clausule

WILLEMSTAD — Afgezien van besprekingen over de toekomst van de Isla raffinaderij en overleg in het kader van het consultatief mechanisme zal de Antilliaanse eerste minister ook met de Venezolaanse minister van Buitenlandse Zaken, Ochoa Antich, spreken over export-mogelijkheden naar de EG via het Associatieverdrag waar Curaçao gebruik van kan maken.

Landbouw- en industrieprodukten van buiten de EG kunnen op basis van zeer gunstige regelingen in Europa ingevoerd worden mits zij een bewerking ondergaan in een land of gebied dat staatkundig verbonden is met een lidstaat van de EG.

Liberia-Peters en Ochoa Antich zullen ook praten over het bezoek van koningin Beatrix eind dit jaar aan de Antillen. Het idee is dat Venezuela een ambassadeur afvaardigt om de bestaande relaties te bevestigen.

Het ministersbezoek aan Curaçao duurt één dag. De Venezolaanse bewindsman wordt begeleid door een relatief zware delegatie zo is gemeld. Ongeveer veertien Venezolaanse journalisten zijn in verband met het bezoek van de minister naar Curaçao gekomen.

Om onderzoek door VN gevraagd

Africa Watch: Sudan zuivert Nubiërs weg

LONDEN - De mensenrechtengroepering Africa Watch heeft woensdag gevraagd om een onderzoek door de Verenigde Naties (VN) naar wat het een campagne van "etnische zuiveringen" noemde door de regering van Sudan in de noordelijke provincie Nuba.

In een rapport van zeven pagina's zei Africa Watch dat het betrouwbare informatie heeft dat de Sudanese regering bezig is aan een systematische campagne om de Nubiërs te verwijderen uit hun traditionele gebieden. "Het plan om hen te verhuizen voorziet in het scheiden van mannen en vrouwen, de mannen worden naar werkkampen gestuurd om te werken voor grote landbouwbedrijven en de vrouwen en kinderen worden bestemd voor werk als hulpen in de huishouding in noordelijke Arabische huisgezinnen," aldus Africa Watch. Volgens het rapport zijn veertigduizend Nubiërs al uit hun traditionele woongebied naar de kampen in de westelijke provincie Kordofan verhuisd in konvooien vrachtwagens onder militaire bewaking.

"Vele feiten wijzen op het bestaan van een systematische campagne die erop is gericht een einde te maken aan het bestaan van de Nubiërs als volk. Dit staat gelijk aan "etnisch zuiveren", aldus de Brits-Amerikaanse groep. Africa Watch deed een beroep op Jan Eliasson, de VN-ondersecretaris-generaal voor Humanitaire zaken, om de Nubische bergen te bezoeken als hij deze maand naar Sudan komt, en de beschuldigingen te onderzoeken. De ongeveer een miljoen Nubiërs leven in een gebied dat sinds 1987, na een inval van rebellen van het Zuidsudanese bevrijdingsleger SPLA, als oorlogszone wordt beschouwt.

Journalisten onder elkaar

■ WILLEMSTAD — *Ongeveer veertien Venezolaanse journalisten verblijven deze dagen op het eiland in verband met het bezoek van de de minister van Buitenlandse Zaken van hun land aan Curaçao. Dinsdag vond een ontmoeting plaats met Curaçaose collega's. Na de borrel volgde voor enkele genodigden een gezamenlijk etentje in El Marinero. Op de foto voert Nelson Pierre, bestuurslid van de persvereniging Prensa Uni, het woord.*

Hulpkonvooi VN overvallen

Franse VN-officieren gedood bij actie Bosnische moslims

LONDEN - Lord David Owen, mede-voorzitter namens de EG van de Joegoslavië-conferentie, zei woensdag dat de internationale pogingen om vrede en humanitaire hulp naar Bosnië te brengen niet zullen ontsporen door de dood van de twee Franse VN-officieren. De hulpoperatie voor Bosnië-Hercegovina komt door de schietpartij wel onder zwaardere druk te staan, constateerde Owen.

"Het is een verontrustend teken dat daarbuiten mensen zijn die vastbesloten zijn te voorkomen dat de hulp zijn doel bereikt", verklaarde Owen op het vliegveld Heathrow in Londen, vanwaar hij vertrekt voor een reis naar Zagreb, Sarajevo en Belgrado. De VN-officieren die op het vliegveld van Sarajevo de aanslag onderzoeken zeiden woensdag dat het ernaar uit zag dat de hinderlaag goed voorbereid was. "Het was een gewoon wekelijks bevoorradingskonvooi voor Belgrado", verklaarde VN-woordvoerder Jusef Khalef. "Het stond op het programma. Dus degenen die het konvooi aanvielen wisten wat zij deden". De VN hopen binnenkort te weten wie de daders van de aanslag waren. Uit andere bron werd vernomen dat het ging om een actie van Bosnische Moslims.

Bij de aanval op een humanitair hulpkonvooi van de VN kwamen dinsdagavond twee Franse VN-officieren om het leven en liepen drie anderen verwondingen op. De actie was het werk van Bosnische Moslims. Dit heeft een VN-functionaris die ongenoemd wilde blijven verklaard. Het is onmogelijk dat ze werden beschoten door de Serviërs, zei hij.

Frankrijk heeft woensdag het doodschieten van twee Franse officieren van de vredesmacht van de Verenigde Naties in Sarajevo dinsdag een "oorlogshandeling" genoemd en geëist dat de Bosnische regering actie onderneemt tegen de daders. De Franse minister van Buitenlandse zaken, Roland Dumas, verklaarde na een vergadering van het kabinet: "Deze daad, die een echte oorlogshandeling is tegen humanitaire hulpmedewerkers, is onaanvaardbaar en niet te tolereren".

IN VUURGEVECHT

Het betrokken VN-konvooi reed volgens ooggetuigen recht in een vuurgevecht tussen Servische en Bosnische milities. De verhalen van de getuigen, onder wie twee Franse militairen die het konvooi begeleidden, weerspreken de eerste versie van het incident van de VN-vredesmacht dinsdagavond dat het hulpkonvooi in een hinderlaag reed toen het op het vliegveld aankwam. "Wij reden recht in een vuurgevecht. Het was heel dichtbij, op zo'n tien meter afstand", zei een van de Franse VN-officieren. "Wij zochten dekking onder een voertuig. Het ging allemaal heel snel. Er was geen tijd om terug te schieten."

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag van 08.00-12.00 uur; zondag gesloten

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(openingstijden voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/ 14.00-20.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur
(openingstijden voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur

POSTSLUITING maandag t/m vrijdag aangetekende stukken om 15.30 uur; gewone stukken om 16.30 uur

SERVICE CLUBS
Lions: informatie H. van Bommel, tel.: 8896
Rotary woensdag 12.00 uur - Restaurant Beefeater

GALERIA DI ARTE BONAIRE (Kaya Grandi 70) openingstijden maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00 14.00-18.00 uur; zaterdag van 08.00-12.00 uur.

POLITIECLUB (Weg naar Willemstoren): open op vrijdag van 20.00-24.00 uur; zaterdag van 12.00-24.00 uur

LVV: **openingstijden Slachthuis** i.v.m. afwezigheid van de keurmeester zal tot nader order uitsluitend op donderdagen en vrijdagen geslacht en gekeurd worden

STICHTING DIERENASIEL BONAIRE (Bonaire Animal Shelter Foundation, Lagunweg 26 Tel: 8080) **openingstijden** maandag t/m zaterdag van 08.00-12.00/ 15.00-17.00 uur

* * * * * * * * *

KLACHTEN(BEZORGING)
Shon Ma Carolina, Bld. J. Abraham 15, tel.: 8204 (na 18.00 uur tel.: 8342).

* * * * * * * * *

■ *KRALENDIJK — Kort geleden verbleef gezaghebber mr. Frits Goedgedrag in Caracas in verband met de voorbereidingen voor de 25e Sailing Regatta van Bonaire. Bij die gelegenheid sprak de gezaghebber met een aantal potentiële deelnemers onder wie de vertegenwoordigers van de Venezolaanse marine en de leden van de Venezolaanse zeilconfederatie van Carabobo, Margarita en Zulia over hun deelname in het zeiltoernooi.*

Gezaghebber Goedgedrag woonde ook de traditionele lunch bij die de stichting Sailing Regatta in Caracas aanbood. Ongeveer dertig personen die te maken hebben met watersportactiviteiten in Venezuela namen daaraan deel.

Op de foto enkele belangrijke figuren uit de Venezolaanse delegatie. Vanaf links Fabian de Caso, Bonaires vertegenwoordiger in Caracas; mr. Frits Goedgedrag, Teresita Lara, voorzitster van de Federación de Vela de Venezuela; leden van het Venezolaanse Olympische Comité: Joel Rodríguez, Saul Chacín en Sandor Kratochvill.

Van gezaghebber en Fedebon

Aandacht voor problemen met taxi- en busvervoer

KRALENDIJK — Afgelopen week heeft gezaghebber mr. Frits Goedgedrag vergaderd met de taxi- en buschauffeurs. Een dringende noodzaak, want de laatste maanden zijn er steeds weer moeilijkheden op de luchthaven tussen de taxichauffeurs die de aankomende passagiers vervoeren. Het probleem van taxi's en bussen is al oud. Hoewel ooit de oplossing werd aangedragen door de eerste voorzitter van de Taxibond, Saragossa (in 1973), die voorstelde om gezamenlijk een tourbus aan te schaffen, is het plan nooit uit de verf gekomen.

Het zijn overigens zeker niet alleen de taxichauffeurs die klachten hebben over de gang van zaken op en rond de luchthaven. Ontelbare klachten van passagiers zijn ook te vernemen. Taxichauffeurs zouden volgens ontevreden passagiers eerst willen weten waar de rit heen gaat. Blijkt dat een te korte afstand te zijn, dan is men niet geïnteresseerd in de rit. Een bij de Amigoe bekende passagier die afgezet wilde worden bij het Sunset Beach Hotel, zag zijn koffers weer uitgeladen toen bleek dat de taxichauffeur een ritje kon maken naar Sorobon. Financieel was dat — door de afstand — aantrekkelijker.

Klachten van bars en restaurants over het niet ophalen van klanten nadat er opgebeld is, zijn er legio.

Gezaghebber Goedgedrag heeft tijdens zijn vergadering met de heren taxichauffeurs over de verschillende aspecten van het werk gesproken. Ook werd het aantal vergunningen, dat door de overheid wordt afgegeven, besproken. In het algemeen wordt bij de afgifte van een taxivergunning geklaagd over politieke beslissingen. Gezaghebber mr. Goedgedrag deelde mede dat het Bestuurscollege een commissie in het leven zal roepen onder de naam commissie Openbaar Vervoer. De commissie zal bestaan uit Toontje Nicolaas, Boeboe Wanga en Elsie Pourier. Zij zijn door gedeputeerde Ramoncito Booi benoemd als leden van de vaste commissie.

Ook verklaarde gezaghebber Goedgedrag dat met de taxichauffeurs is gesproken over de ritvergoeding. Hij merkte op dat er de laatste acht jaar geen verhoging is geweest. Inmiddels zijn er enige voorstellen gedaan die nu door de leden van de vaste commissie van de UPB bekeken zullen worden. Zoals bekend, worden taxitarieven bepaald via een eilandsbesluit.

Ook de vakbond Fedebon, waarbij het merendeel van de taxichauffeurs is aangesloten (taxichauffeur Luis Walters was tot aan het congres zelfs voorzitter van de Fedebon) heeft tijdens het afgelopen renovatiecongres aandacht besteed aan de taxichauffeurs. De vakbond wil zo spoedig mogelijk een wettelijke regeling, waarbij er een betere bescherming gegarandeerd wordt van de rechten van de chauffeurs van taxi's en bussen op Bonaire.

De Fedebon baseert die wens op de algemene economische, maar vooral toeristische ontwikkeling die een adequaat vervoer eist. Naar de mening van de vakbond is de huidige regeling uit de tijd en zal de regeling aangepast moeten worden aan modernere eisen. Volgens de Fedebon is het niet meer dan logisch dat ook de passagiersvervoerders meer inspraak krijgen op hun werkterrein. Daarmee snijdt het mes dan volgens de vakbond aan twee kanten: de chauffeurs hebben meer inspraak en er is een gegarandeerd beter openbaar vervoer te verwachten.

Opvallend is overigens dat er nog steeds geen sprake is van openbaar vevoer, zoals dat ook op Curaçao bestaat. In kringen van buschauffeurs is er weinig belangstelling voor, aangezien de lijndienst betekent dat er gereden moet worden of er een voldoende aanbod van passagiers is of niet.

Naar de Amigoe uit betrouwbare bron heeft vernomen, is er wel degelijk een aanvraag voor de vestiging van een lijndienst. En met name een uurdienst naar en van Rincon en een uurdienst tussen de luchthaven en alle wijken van Bonaire. De dienst zal uitgevoerd worden met middelgrote bussen. Hoewel het vervoer gegarandeerd wordt en de aanvraag reeds meer dan een jaar in het bezit is van het Bestuurscollege, is daarop nog niet officieel gereageerd.

Bekend is echter dat de overheid om politieke redenen deze lijndienst buiten de deur wil houden.

Zilveren overheidsjubileum

■ *KRALENDIJK — Afgelopen week herdacht Momo Coffie dat hij 25 jaar in dienst was van de overheid. Gedeputeerde Noris Gomes — die haar collega Domacassé verving — bracht de gelukwensen over van het Bestuurscollege.*

Uiteraard overhandigde zij ook de gebruikelijke enveloppe met inhoud. Coffie werkte 21 jaar bij de Waterdistributiedeinst, maar is de laatste vier jaar werkzaam bij de DOW.

Op de foto de jubilaris en echtgenote met gedeputeerde Noris Gomes, zijn directe chef B. Wanga, DOW-coördinator H. Wout en enkele collega's.

Lage beloning bemoeilijkt aantrekken jurist JAZ

KRALENDIJK — De overheid heeft veel problemen met het aantrekken van een jurist op de afdeling Juridische en Algemene Zaken (JAZ). De afdeling valt onder verantwoordelijkheid van gedeputeerde Arthur Domacassé. Hij benadrukte echter wel dat er alles aan gedaan wordt om in de vacatures te voorzien.

Overigens was de afdeling JAZ enkele maanden geleden uitstekend bezet. Een in het kader van technische bijstand aangetrokken jurist was mr Wim Ruitenberg, die daarmee de opvolger werd van mr Michiel Bijkerk. Behalve Ruitenberg werkte er nog een tweetal juristen op de afdeling. Een van beide dames, mr Nery Gonzales, besloot echter de overheidsdienst te verlaten voor de particuliere sector. Er is momenteel nog maar één juriste aan de afdeling JAZ verbonden. Volgens Domacassé wordt het probleem verergerd door de geringe beloning die de overheid de juristen biedt.

Hetzelfde probleem deed zich overigens voor bij het aantrekken van een jurist als secretaris van het eilandgebied. Dat was nodig, omdat de zittende secretaris werd benoemd tot gezaghebber. Goedgedrag had zelf de taak een jurist aan te trekken, maar ook hij slaagde daarin niet. Zoals bekend, is waarnemend eilandssecretaris Rudi Thomas geen jurist.

Volgens gezaghebber Goedgedrag is dat echter geen stringente eis. Vooral niet omdat de gezaghebber zelf jurist is. Het is niet bekend of er de laatste tijd nog pogingen zijn gedaan om in de vacature te voorzien.

KRALENDIJK — Sedert maandag is het niet meer mogelijk om via de Selibon (reinigingsdienst) de beerput te laten ledigen. In het kader van de privatisering van overheidsdiensten, is besloten om de firma Hamsa met het ledigen van de beer- en zinkputten te belasten.

De faecaliëntruck moet nu rechtstreeks gevraagd worden aan Hamsa, die zijn bedrijf gevestigd heeft aan de Kaya Simon Bolívar 1, gelegen achter de ABN-AMRO Bank.

Privatisering betekent ook verhoogde prijzen en derhalve wordt er in de toekomst voor het leegzuigen van een put ter grootte van een halve ton veertig gulden en voor een hele tank zestig gulden in rekening gebracht.

Zesde lustrum Maduro's gevierd met bejaarden

KRALENDIJK — In verband met het dertigjarig bestaan van de Maduro & Curiels Bank (MCB) werden de bejaarden van Cas di Sosiego en de Zestigplussers van Nikiboko afgelopen zaterdag feestelijk onthaald. De bejaarden werden vermaakt met de kah'i orgel El Pomeron, die voor deze gelegenheid speciaal overgebracht werd vanuit Curaçao.

Waarnemend directrice van de MCB Olivia Cicilia heette de aanwezige bejaarden welkom en vertelde dat de MCB speciaal naar Cas di Sosiego is gekomen om waardering te uiten aan al degenen die de bank in de afgelopen dertig jaar gesteund hebben in haar groei. De directrice van het bejaardentehuis, soeur Swinda Serais lichtte de bejaarden nog eens toe dat de MCB niet alleen maar als een bank beschouwd moet worden waar de spaarcentjes gebracht kunnen worden. "Banko Maduro is de bank die altijd klaar heeft gestaan als de bejaarden hulp nodig hadden", aldus soeur Swinda.

In de middaguren werd het feest verplaatst naar het Buurtcentrum Nikiboko waar de MCB voor de eerste maal een sociale bijeenkomst organiseerde. Er is trouwens nog nooit een organisatie geweest die dat eerder heeft gedaan. Ook hier heette waarnemend directrice Cicilia de aanwezigen van harte welkom. Het bleken trouwens niet alleen de Zestigplussers van Nikiboko te zijn, maar ook een grote groep zestigplussers uit Aruba die het weekeinde op Bonaire doorbrachten. Zij genoten immens van de kah'i orgel en de Arubaanse groep vermaakte het gezelschap nog eens extra met hun dansoptreden.

Zowel van de zijde van Cas di Sosiego als van het bestuur van het wijkcentrum Nikiboko was veel waardering voor het initiatief van de jarige bank.

Uitzending Japanse soldaten naar Cambodja rond

TOKYO - De Japanse regering heeft er dinsdag formeel mee ingestemd achttienhonderd soldaten te sturen naar Cambodja die gaan deelnemen aan de VN-operaties om de wankele vrede te handhaven.

Daarmee is de laatste hindernis weggenomen om voor het eerst sinds de Tweede Wereldoorlog Japanse troepen naar het buitenland te sturen. Tokyo stelt dezer dagen het VN-hoofdkwartier in New York op de hoogte van zijn medewerking aan het verzoek. De wet waarbij het sturen van Japanse soldaten naar operaties buiten de landsgrenzen wordt toegestaan werd in juni aangenomen ondanks fel verzet van oppositiegroepen die zeggen dat het besluit in strijd is met de Japanse grondwet.

Brandweer per 1 oktober geprivatiseerd

Domacassé wil overheid efficiënter laten werken

KRALENDIJK —Hoewel Bonaire een officiële brandweer kent, zijn de werkzaamheden van deze organisatie tot nog toe uitsluitend beperkt tot eventuele gevallen die zich op de luchthaven voordoen. Branden in de stad en de wijken worden bestreden door leden van het politiekorps. Gedeputeerde Arthur Domacassé wil daarin spoedig verandering brengen.

De mogelijkheid daarvoor bestaat nu, want kortgeleden kon de luchthavenbrandweer de beschikking krijgen over een nieuwe brandweerwagen en dat houdt in dat de (oneigenlijke) brandbestrijdingstaak van het politiekorps ook buiten de luchthaven tot het verleden zal gaan behoren.

Een tweede taak waarmee het overbezette politiekorps reeds jaren belast was, is het afnemen van rijexamens. De leiding heeft daarover al jarenlang bezwaren geuit, hoewel de leden van het politiekorps zelf weinig bezwaar hadden tegen deze bijverdiensten. Enkele jaren geleden reeds was er sprake van een eigen Centraal Bureau voor Rijbewijzen (CBR), dat niet alleen belast wordt met de uitgifte van de rijvaardigheidsbewijzen, maar tevens de organisatie van het rijexamen op zich zal nemen.

Om een wat onduidelijke reden is dat echter blijven liggen. Gedeputeerde Arthur Domacassé, onder wie de dienst Bewaking (Servisio Sentral di Vigilansia, SSV) valt, kondigde al enige maanden geleden aan dat de SSV bij uitstek geschikt zou zijn om de taak van de politie bij het afnemen van de rijexamens over te nemen.

De employees van de SSV beschikken over voldoende tijd, terwijl de SSV momenteel ook vrijwel zonder zorgen draait. De employees hebben een speciale opleiding gevolgd voor de afname van de rijexamens. Domacassé kondigde aan dat de zaken nu vrijwel rond zijn en dat de SSV per 1 oktober de tweede oneigenlijke taak van de politie zal gaan overnemen.

Ook bij de dienst Arbeidszaken marcheren volgens gedeputeerde Domacassé de zaken naar wens. Vooral nadat afgelopen week het bedrijf Intertop voor de reorganisatie van de dienst de deskundige Paul Tijssen ter beschikking stelde. Tijssen zal het werk in overleg met ex-hoofd van Arbeids- en Sociale Zaken Jopie Abraham verrichten. Abraham, die sedert zijn vertrek als minister van Ontwikkelingssamenwerking geen duidelijke werkzaamheden heeft verricht, is de laatste weken benoemd als functionaris in dienst van de overheid. Naar de mening van gedeputeerde Domacassé zal de afdeling in zijn nieuwe vorm beter draaien dan ooit.

Ook bij de afdeling DOW komen er enige veranderingen. Zoals bekend, zullen enkele afdelingen geprivatiseerd worden. Dat is al het geval bij de afdeling die moet zorgen voor het kappen van de struiken langs de wegen. Ook het ledigen van beerputten is een particuliere aanlegenheid geworden. Arthur Domacassé maakte de Amigoe er attent op dat niet in alle diensten de komende veranderingen met gejuich zijn of zullen worden ontvangen.

"Wat wij willen", aldus Domacassé, "is een meer efficiënt werkende overheid. De aangekondigde veranderingen zijn vrijwel allemaal ten voordele van het eiland en de bevolking. Soms is het voor enkele werknemers die vroeger bij de overheidsdienst werkten wel vervelend om geconfronteerd te worden met een dienst die geprivatiseerd wordt. Wij gaan echter van uit, dat het algemeen belang in dit geval moet prevaleren".

***

Het VS-autoconcern FORD steekt meer dan een miljard dollar in de ontwikkeling en productie van nieuwe motoren in de Spaanse stad Valencia. Bij deze vestiging wordt een fabriek gebouwd die vanaf 1995 gaat draaien. De productie bedraagt 550.000 motoren per jaar.

Ambulancevluchten kosten maandelijks negen mille

KRALENDIJK — Volgens de gedeputeerde van gezondheidszorg Noris Gomes reserveert de overheid elke maand een bedrag van ruim negenduizend gulden voor vervoer van patiënten die op medische indicatie naar Curaçao gebracht moeten worden. Aanleiding tot het noemen van dit bedrag was het opgevoerde bedrag op de begroting van 1993.

Gezondheidszorg en onderwijs zijn de twee grootste posten op de jaarlijkse begroting. De kosten rijzen soms de pan uit als blijkt dat patiënten in het bezit van een PP-kaart overgebracht moeten worden naar Curaçao voor verdere medische behandeling. De eilandelijke overheid moet dan de gehele smak zelf betalen, ook de reiskosten.

In het geval gebruik gemaakt moet worden van het zogenaamde ambulancevliegtuig moet de overheid negenduizend gulden op tafel leggen voor de vluchten die gemiddelde achttien tot twintig maal per maand worden uitgevoerd. De negenduizend gulden per maand hebben uitsluitend betrekking op de bijkomende kosten.

Gedeputeerde Gomes wees ook op een ander belangrijk punt. Namelijk de eventuele infrastructuur bij de gezondheidszorg ten aanzien van de toeristische ontwikkeling op het eiland. Een uiterst kostbare zaak, beaamde gedeputeerde Gomes, en het was ook hier dat de Nederlandse regering bleek financieel bij te willen springen. De onlangs geïnstalleerde commissie Pourier (niet Elsie maar Miguel) heeft in het rapport over de ontwikkeling van Bonaire aandacht besteed aan deze situatie.

Stockmarket-NEWS

[illegible] YORK	PREV.	8-9	FRANKFURT	PREV.	8-9	AMSTERDAM	PREV	8-9
[illegible] JONES	3281	3260	DAX INDEX	1540	1544	CBS INDEX	279.07	278.38
[illegible]	22.00	22.00	AEG	645.00	640.00	ABN-AMRO	43.10	43.20
[illegible] B	53.50	53.75	BASF	212.70	211.90	AEGON	61.00	63.00
[illegible]	42.38	42.25	BMW	507.00	513.00	AHOLD	73.20	72.70
[illegible]	28.13	28.25	COMMERZBANK	220.00	217.00	AMEV	54.60	55.40
[illegible]	37.38	37.13	DAIMLER BENZ	630.00	633.50	AKZO	140.20	138.90
[illegible]	20.63	20.63	DEUTSCHE BANK	617.60	619.50	BOLS	43.40	42.40
[illegible]	16.38	15.63	HOECHST	242.30	241.10	BUHR.TET.	34.10	34.20
[illegible] CO	28.63	28.63	KAUFHOF	433.20	430.00	DAF	17.00	17.00
[illegible]	43.63	43.50	MAN	286.00	285.80	DSM	100.50	99.80
[illegible]	35.88	35.63	PREUSSAG	352.00	349.00	ELSEVIER	111.50	111.60
[illegible]	49.13	48.63	SIEMENS	598.90	599.00	FOKKER	19.80	19.80
[illegible]	44.63	44.63	VW	313.80	319.00	GIST BROC.	35.00	34.70
[illegible]	62.50	62.50				HAGEMEYER	125.80	125.50
[illegible]	41.00	39.88				HEINEKEN	167.00	168.20
[illegible] ELECT.	74.63	74.25	LONDON			HOOGOVENS	38.30	37.60
[illegible] MOTORS	35.13	33.88				HUNT.DOUGLAS	45.50	45.50
[illegible]	41.88	41.63	FT-100 INDEX	2372	2337	ING	44.20	44.30
[illegible]	12.75	12.88				KLM	27.70	27.90
[illegible]	86.00	86.13	ARGYLL	3.33	3.28	KNP	40.70	40.20
[illegible]	70.13	70.00	BARCLAYS BANK	2.97	3.02	NEDLLOYD	34.00	33.70
[illegible]	42.63	43.25	BASS	5.04	4.97	PHILIPS	24.20	23.90
[illegible]	48.88	48.25	BRITISH STEEL	0.49	0.46	ROBECO	88.60	88.20
[illegible]	99.50	99.13	BRITISH TEL	3.47	3.31	ROLINCO	90.00	89.60
[illegible] CORP	64.28	63.75	BTR	4.15	4.08	RORENTO	73.90	74.20
[illegible]	80.38	79.00	CADBURY	4.29	4.30	RODAMCO	41.50	41.80
[illegible]	84.75	85.13	CABLE & WIRE	5.35	5.28	ROYAL DUTCH	142.40	141.80
[illegible]	62.38	63.00	GRAND MET	4.16	4.03	UNILEVER	179.20	179.40
[illegible]	41.38	40.63	MARKS & SPENCER	3.08	3.10	VMF STORK	30.50	30.50
[illegible]	34.25	36.00	REDLAND	3.66	3.50	VNU	77.70	77.00
[illegible]	31.75	31.63	TATE & LYLE	2.87	2.86	WESSANEN	90.10	90.80
[illegible]	343.30	342.55	TOKYO			TORONTO		
[illegible]	3.73	3.73	NIKKEI DOW IND.	18440	18282	TSE 300	3465	3452
[illegible] OIL	21.73	21.89	BRIDGESTONE	1140	1150	ALCAN	19.00	18.63
			CANON	1340	1320	BELL	45.75	45.75
[illegible]	123.60	122.75	DAI ICHI KANGYO	1850	1800	BANK OF NS	24.38	24.50
			DAIWA SEC.	1000	991	CAN.PAC.	16.88	16.88
[illegible]	1.40	1.39	HITACHI	808	791	INASCO	35.75	35.75
			HONDA MOT.	1350	1360	LAIDLAW	10.13	10.00
[illegible]	199.80	200.23	JAPAN AIRLINES	701	690	MOORE	21.88	21.38
			NOMURA SEC.	1730	1720	NORANDA	19.50	19.63
[illegible]	1.58	1.57	NIPPON STEEL	299	291	PLACER DOME	12.63	12.63
[illegible]	144.20	145.35	MAZDA	458	456	POWER CORP.	15.88	15.75
[illegible]	83.30	83.19	SONY	4270	4210	ROYAL BANK	24.75	24.88

TELECURAÇAO (kanaal 8/6)

WOENSDAG

- 17.00 Ora pa Mucha
- [illegible] Going Great
- [illegible] Informe Deportivo met [illegible] Rosario
- [illegible] Nieuws in het Nederlands
- [illegible] Tempu pa Dios
- [illegible] Jazz Time: 'Un Ora ku Jazz'
- [illegible] Telenotisia
- [illegible] MAN-programma (poesia [illegible] Don Martina)
- [illegible] Telenovela: 'Ti Ti Ti'
- [illegible] Mueller's Cooking Show: [illegible] Macaroni Stuffed Peppers'
- [illegible] Caribscope
- [illegible] Prinses Wilhelmina Fonds: [illegible]'s Year For a Life Time'
- [illegible] Wega di Number Kòrsou
- [illegible] Showbiz This Week
- [illegible] Planeta 3: 'El Mèrco-Sur'
- [illegible] Sluiting.

([illegible]igingen voorbehouden!)

[illegible] (kanaal 83)

WOENSDAG

- [illegible] Movie: 'Arthur' (1981; Dudley [illegible]/Liza Minnelli)
- [illegible] Movie: 'The Witches' (1990; [illegible]ica Huston/Mai Zetterling)
- [illegible] Movie: 'Stroker Ace' (1983; [illegible] Reynolds/Loni Anderson)
- [illegible] Movie: 'Doublecrossed' (1991; [illegible]nnis Hopper/Robert Carradine)
- [illegible] Tales From the Crypt
- [illegible] Dream On
- [illegible] One-Night Stand
- [illegible] Movie: 'Crooked Hearts' (1991; [illegible] Jason Leigh/Vincent [illegible]Onofrio)
- [illegible] Movie: 'Class Action' (1991; [illegible] Hackman/Mary Elizabeth [illegible]trantonio)
- [illegible] Movie: 'Headhunter' (1988; Kay [illegible]/Wayne Crawford)
- [illegible] Movie: 'Peacemaker' (1990; Robert Forster/Robert Davi).

NBC (kanaal 65)

WOENSDAG

- [illegible] Unsolved Mysteries
- [illegible] Seinfeld

ABC (kanaal 99)

WOENSDAG

- [illegible] Wonder Years
- [illegible] To Be Announced
- [illegible] Doogie Howser, M.D.
- [illegible] To Be Announced
- [illegible] Civil Wars.

CBS (kanaal 75)

WOENSDAG

- 20.00 Freshman Dorm
- 21.00 2000 Malibu Road
- 22.00 48 Hours.

AE (kanaal 73)

WOENSDAG

- 15.30 Disaster Chronicles
- 16.00 Mrs. Columbo
- 17.00 The Executive
- 18.00 The Avengers
- 19.00 Lorne Greene's [illegible] Wilderness
- 19.30 In Search Of
- 20.00 Our Century
- 21.00 Sherlock Holmes
- 22.00 In Search Of...
- 22.30 In Search Of...
- 23.00 An Evening at the Improv
- 24.00 Our Century
- 01.00 Sherlock Holmes
- 02.00 In Search Of...
- 02.30 In Search Of...
- 03.00 An Evening at the Improv
- 04.00 Movie: 'A Study in Scarlet' (1933; Reginald Owen)
- 05.30 Disaster Chronicles.

TBS (kanaal 89)

WOENSDAG

- 15.05 Tom and Jerry's Funhouse
- 16.05 Flintstones
- 16.35 Brady Bunch
- 17.05 Happy Days
- 17.35 Happy Days
- 18.05 I Love Lucy
- 18.35 Andy Griffith
- 19.05 Beverly Hillbillies
- 19.35 Sanford and Son
- 20.05 Movie: 'The Longest Yard' (1974; Burt Reynolds/Eddie Albert)
- 22.35 Clash of the Champions
- 01.05 Movie: 'Black Oak Conspiracy' (1977; Jesse Vint)
- 03.05 Movie: 'The Last Elephant' (1990; Isabella Rosselini)
- 05.05 Gomer Pyle
- 05.35 CNN Headline News.

EURO-TV (kanaal 76/77)

WOENSDAG

- 19.00 Dommel
- 19.30 NOS Journaal
- 19.40 Studio Sport
- 20.00 NOS Laat
- 20.25 Banana Split
- 21.00 Sluiting.

(donderdag van 09.00-11.00 uur [illegible])

Financieel Nieuws

Onzekerheden verlammen beurs

AMSTERDAM - De Amsterdamse effectenbeurs lag er woensdagochtend apathisch bij. De vele onzekerheden aan onder meer het valutafront en over de rente-ontwikkeling hadden een verlammend effect op de activiteiten opr de beursvloer. Behalve deze onzekerheden werpen de uitkomst van het Franse referendum op 20 september en de mogelijke gevolgen van een "non" nu al hun schaduwen vooruit.

De omzet was woensdagochtend zeer gering. Volgens handelaren bestaat er geen enkele inspiratie op de vloer. Dat kan alleen veranderen als de rente daalt. Tot dat moment blijft het kwakkelen, aldus een handelaar. De stemmingsindex opende op het slot van 109,0 van dinsdag, maar moest gaande de ochtend toch weer terrein inleveren om tegen het middaguur een verlies van 0,6 punt op 108,40 te noteren.

Bij de internationals moest Akzo drie dubbeltjes inleveren op f 138,60 door verkoopdruk uit de Verenigde Staten. KLM leek zich met een stijging van twee dubbeltjes op f 28,10 goed te handhaven. Koninklijke Olie was tien cent hoger op f 141,90. Bij de overige hoofdfondsen moest DAF vijf dubbeltjes achteruit naar f 16,50. ING was twee kwartjes lager op f 43,80 na geruchten over verwatering door een emissie om een belang in de Belgische Bank BBL te verkrijgen.

Op de lokale markt moest Grolsch ondanks de nette stijging van de halfjaarwinst drie gulden omlaag naar f 216 op welk niveau echter geen kopers in de markt waren te vinden. Scheepsbouwer van der Giessen kon de winst van f 14 van dinsdag met twee gulden vergroten tot f 102. Bols moest na het verlies van een gulden van dinsdag nu weer f 1,10 verder naar achteren naar f 41,30. Volmac werd voor de verwachting van een winstdaling over het hele jaar met een verlies van f 0,70 tot f 16,30 gestraft.

Op de parallelmarkt zakte Weweler (veersystemen) f 2,80 terug naar f 32,20 na de pessimistisch verwachting over de uitkomsten in de rest van het jaar.

De obligatiemarkt leek zich in de ochtend even te herstellen maar moest tegen het middaguur toch tien tot 15 cent naar beneden.

Bush: 'Verhelpen schade Andrew kost 7,6 miljard'

WASHINGTON - De Amerikaanse president George Bush heeft het congres dinsdag een bedrag van 7,6 miljard dollar gevraagd voor hulp aan de slachtoffers van orkaan Andrew. Volgens de president is het geld bestemd voor "zowel tijdelijk onderdak als nieuwe huizen".

De gouverneur van Florida, Lawton Chiles, noemde het bedrag ontoereikend. "Het is zinloos om een huis te bouwen voor mensen zonder werk", aldus Chiles "juist nu moet ik meer geld krijgen." Het zuiden van Florida en een gedeelte van Louisiana werden twee weken geleden geteisterd door een van de zwaarste orkanen van de afgelopen decennia. De ramp kostte veertig mensen het leven en richtte een schade aan van naar schatting twintig miljard dollar.

Volgens Bush overschrijdt dit bedrag de budgetgrens van het congres. Leden van het congres hebben verklaard dat dit geen probleem is indien de noodtoestand wordt uitgeroepen. President Bush die in de verkiezingsstrijd met de Democratische kandidaat Bill Clinton werd verweten dat hij te weinig aandacht besteedde aan de ramp kondigde verleden week aan dat de federale regering voor de volledige hulpsom zal opdraaien, in tegenstelling tot de gebruikelijke 75 procent.

Tokyo: hoogste niveau in vijf maanden tijd

TOKYO - De effectenbeurs in Tokyo is woensdag fors hoger gesloten. De nikkei-index van 225 aandelen steeg met 593,13 punten ofwel 3,2 procent tot 18.875,55, het hoogste niveau in vijf maanden. Dinsdag was er een daling met 158 punten.

De nikkei-index was aanvankelijk lager, maar lag rond het middaguur al boven het slot van dinsdag. Aan het eind van de dag werd de winst flink vergroot. Handelaren schreven dat toe aan technische aankopen in verband met het aflopen van termijncontracten op vrijdag. De omzet bedroeg 320 miljoen aandelen.

[illegible] VS deze week naar congres

WASHINGTON - De Amerikaanse president George Bush, stuurt deze week het wetsvoorstel over de tien miljard dollar kredietgaranties voor Israël naar het congres.

Dit heeft hij dinsdag in Washington bekendgemaakt tijdens de internationale conventie van de joodse organisatie B'nai B'rith. Bush had reeds op 10 augustus de Israëlische premier, Yitzhak Rabin, beloofd Israëls verzoek om de kredietgaranties te zullen steunen. Rabin, die begin vorige maand een bezoek bracht aan de Amerikaanse president, had eerder een gedeeltelijke bouwstop voor de joodse nederzettingen in de door Israël bezette gebieden afgekondigd.

Israël heeft de Amerikanen om de banksteun gevraagd ten einde tegen gunstiger voorwaarden geld te kunnen lenen om de honderdduizenden nieuwe immigranten te kunnen opvangen.

Koersherstel dollar en pond

AMSTERDAM - Zweden doet er van alles aan om de kapitaalvlucht tegen te gaan en heeft het daggeldtarief van 24 op 75 procent gebracht. De koersen van de dollar en het pond sterling hebben daar woensdagmorgen op gereageerd met een herstel doordat er als gevolg van de Zweedse maatregel druk op de Duitse mark ontstond. Marken werden geruild voor Zweedse kronen.

De Centrale Bank van Finland besloot dinsdag de koppeling van de Finse mark aan de ecu tijdelijk los te laten, wat leidde tot een koersdaling van dertien procent. De Zweedse Centrale Bank zag zich genoodzaakt de geldmarktrente met de helft te verhogen om de koers van de kroon op peil te houden.

Woensdag deed zij daar een forse schep bovenop. Het daggeldtarief dat dinsdag van 16 op 24 procent was gebracht, werd buitengewoon scherp verhoogd tot het ongehoorde peil van 75 procent. Bovendien leenden de autoriteiten in Stockholm 31 miljard ecu (f 71 miljard) om de deviezenreserves te versterken.

Op de wisselmarkt in Amsterdam lag de dollarkoers om 10.00 uur op f 1,5810. Dat was ruim een cent meer dan de slotkoers van f 1,5690 op dinsdag, die slechts een kwart cent boven het naoorlogse dieptepunt van vorige week woensdag lag. Op de valutamarkt in New York was de koers dinsdagavond al iets opgekrabbeld tot f 1,5710.

Voor het pond sterling werd om 10.00 uur f 3,1475 genoteerd in vergelijking met een slotkoers van f 3,1420 op dinsdag. De Britse munteenheid is daarmee iets verder verwijderd geraakt van de bodemkoers binnen het Europese Monetaire Stelsel, die op f 3,1305 ligt.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK) GELDIG OP WOENSDAG 9 SEPTEMBER 1992 EN TOT NADER ORDER:

VALUTA		AANKOOP	VERKOOP AAN PUBLIEK
US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.450	1.470	1.490
PND STERLING	3.465	3.520	3.580
NED GLD	111.79	112.51	113.31
ZW FRANCS	142.31	143.03	143.83
FR FRANCS	35.94	37.04	37.74
DUITSE MARK	126.19	126.91	127.71
IT LIRE	1.34	1.64	1.70
AR FLORIN	98.00	100.00	*100.20
			**100.00
JAPANSE YEN	144.07	144.93	145.73
ECU	-.-	257.27	258.07

*VOOR BANKPAPIER
**VOOR OVERBOEKINGEN EN BANKCHEQUES

INGEVOLGE ARTIKEL 12 VAN HET CENTRALE BANK-STATUUT STELT DE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK) DE KOERSEN VAST VOOR HET DEVIEZENVERKEER:

DISCONTO: 6%
BELENINGSRENTE: 7%

7,125% obl. 1991/1993 koers: 100,35% Eff. rendement 6,50 % Land
7,25 % obl. 1989/1994 koers: 99,52% Eff. rendement 7,50 % Land
8,625% obl. 1990/1995 koers: 102.12% Eff. rendement 7,875% Land
8,50 % obl. 1991/1996 koers: 99,56% Eff. rendement 8,625% Land
8,00 % obl. 1989/1999 koers: 96,14% Eff. rendement 8,75 % Land
8,25 % obl. 1989/2004 koers: 95,47% Eff. rendement 8,875% Land
7,00% obl. 1990/1992 koers: 100,26% Eff. rendement 6,50 % Eiland
8,50 % obl. 1991/1997 koers: 99,54% Eff. rendement 8,625% Eiland
8,625% obl. 1992/1997 koers 100.00% Eff. rendement 8,625% Eiland

Vanwege effect dollar en pond

Grolsch ondanks winst voorzichtig over toekomst

KEULEN - Bierbrouwer Grolsch heeft zijn winst in de eerste zes maanden van het jaar met 20,6 procent zien stijgen tot f 14,9 miljoen. Dit correspondeert met een resultaat per aandeel aandeel van f 4,91 (eerste helft 1991: f. 4,09). Voor de tweede helft van het jaar rekent het concern op een evenaring van de winst in de tweede helft van vorig jaar, zodat over geheel 1992 ongeveer f 44,5 miljoen zou worden verdiend.

Directievoorzitter drs. P.P. Snoep toonde zich in een toelichting "extra voorzichtig" voor de tweede helft van het jaar. Vooral de lage koers van het Britse pond en de dollar spelen Grolsch parten. "Dalen deze munten nog verder, dan wordt het toch wel erg spannend".

Grolsch rekent voor het tweede semester op een gemiddelde koers van de dollar van f 1,60 en voor het pond van f 3,15. Krijgt de bierbrouwer daarin gelijk dan zal dat de winst in de tweede helft van het jaar met 3,5 procent drukken. Tevens is het weer in juli en augustus volgens Snoep enigszins tegengevallen ten opzichte van de recordmaanden van vorig jaar.

Grolsch behaalde in de eerste maanden van dit jaar een omzet van f 424 miljoen. Dat is bijna 16 procent meer dan vorig jaar. Deze groei komt voor de helft van het in februari overgenomen Britse Ruddles. Maar ook exclusief deze nieuwe aanwinst nam de afzet toe, aldus Snoep.

De goede resultaten in de eerste zes maanden schrijft de directievoorzitter toe aan het uitblijven van incidentele tegenvallers, zoals de afgelasting van het carnaval door de Golfoorlog en het relatief mooie weer in mei en juni. In Nederland is het marktaandeel van Grolsch met enkele tienden van procenten toegenomen. "Dat lijkt weinig, maar het is in de biermarkt heel behoorlijk", aldus Snoep. Over de introduktie van het alcoholvrije Grolsch Special Malt is hij goed te spreken. In Nederland is de totale bierconsumptie van alcoholvrij in het eerste semester toegenomen van 7 tot ongeveer 10 procent. Grolsch claimt een marktaandeel van 20 procent, hetgeen de Twentse bierbrouwer op een tweede plaats zou brengen, samen met Buckler en Amstel Malt (beide van Heineken). Absoluut marktleider blijft Bavaria.

In Duitsland is de bierconsumptie gedaald. Ook Wickuler heeft daar last van gehad, al heeft deze Grolschdochter de marge op peil weten te houden door de prijzen sterker te verhogen dan het marktgemiddelde. Onder de merken Grolsch en Wickuler probeert de Nederlandse brouwer ook de voormalige DDR te penetreren, zij het "zeer voorzichtig". Dochter Ruddles is de recessie in Groot-Brittannië goed doorgekomen, al lijkt de economische crisis in het Verenigd Koninkrijk zich volgens Snoep te verdiepen.

MENSEN

Nederland: betalen voor tasjes, de wc en mayonaise op je patat

Regen op je kop en graffiti op de muren van je kamer van vier bij vier. Dat is om heimwee van te krijgen voor een Antilliaan in Nederland. Dayline Coffie, besloot enkele dagen na haar aankomst in Nederland, dat ze direct naar haar studie terug wil naar 'haar' Curaçao. In het Utrechts Nieuwsblad van 3 september wordt zij aan het woord gelaten in een interview.

Dayline is een van de vierhonderd Antillianen die dit jaar de oversteek maakten naar Nederland om daar te studeren. Voor velen van hen is het wel even wennen. "Je moet hier voor alles betalen", heeft Dayline gemerkt. "Voor de wc, voor tasjes, voor mayonaise op je patat."

Mesen Dannawi (17) gingen de eerste weken iets gemakkelijker af. Geen tegenslagen en een prettig vooruitzicht. Hij heeft het retourticket Nederland-Curaçao voor de zomer van 1993 al op zak.

Beide studenten met vwo-achtergrond werden op Curaçao goed voorbereid op Nederland. Ze kregen les in het Nederlands, de docenten Nederlands vertelden over hun land, geschiedenislessen gingen over Nederland en te laat komen werd nooit door de vingers gezien.

De werkelijkheid in Nederland is echter anders, dan de theorie. Ze missen de vrolijke *don't worry, be happy*-houding van Curaçao, maar Nederland heeft zo ook zijn positieve kanten: "De bussen rijden altijd op tijd en in banken staan nooit lange rijen mensen. Nederland is meer ontwikkeld", concludeert Mesen.

Dayline vindt de manier waarop honden worden behandeld nog het opmerkelijkst: "Honden worden hier net als mensen behandeld. Of zelfs nog beter."

Alles went. Mesen en Dayline verwachten dat het wel zal lukken in Nederland. De dagen die zij nog vrij hebben, besteden ze aan het inrichten van hun kamer en aan wandelen door de stad. Daarna wordt het menens: studeren.

■*Antilliaanse studenten tijdens de introductiedagen op het Domplein. Linksachter Mesen Dannawi. Foto: Utrechts Nieuwsblad, Jaap de Boer.*

Zorgenkindjes voor rokende moeders

Kinderen van (stevig) **rokende moeders** lopen veel meer kans om gedragsproblemen te ontwikkelen, zo hebben wetenschappers ontdekt.

Vrouwen die tenminste een pakje sigaretten per dag roken hebben kinderen die twee keer zo veel kans hebben als andere kinderen om opvallend gedrag te ontwikkelen als overbezorgdheid, ongehoorzaamheid en geprikkeldheid.

Het maakt niet uit of moeders al tijdens de zwangerschap rookten of niet. Kinderen van moeders die minder dan een pakje per dag roken hebben wel problemen, maar minder dan kinderen van stevige rooksters.

Wetenschappers onderzochten ook de relatie tussen een laag geboortegewicht, armoede, chronische ziekte en echtscheiding en gedragsproblemen. Wanneer al deze factoren worden opgeteld dan vermenigvuldigen ze de kans op gedragsstoornissen.

Geheugenverlies niet alleen door ouderdom

De Rijksuniversiteit Limburg (RUL) en het Academisch Ziekenhuis Maastricht willen een grootschalig onderzoek instellen naar de oorzaken van de achteruitgang van het **menselijk geheugen** in samenhang met het ouder worden.

Aanleiding vormt een recente wetenschappelijke studie over het geheugen van een paar honderd mensen tussen en twintig en tachtig jaar. Daarbij is komen vast te staan dat klachten over de achteruitgang van het geheugen en van het concentratievermogen niet alleen te wijten zijn aan het ouder worden, maar dat daarbij ook gezondheidsfactoren een minstens even belangrijke rol spelen.

Bouwvakkers mogen **niet naar vrouwen fluiten** of seksistische opmerkingen maken en er geldt een algeheel verbod op het aanbrengen van posters van *pin-up's*. Bouwvakkers die zich aan dergelijk 'hanig gedrag' schuldig hebben gemaakt zijn naar huis gestuurd.

Een Brits aannemingsbedrijf heeft deze bepalingen opgenomen in het contract bij de bouw van een technologisch opleidingscentrum voor vrouwen in Liverpool. De anti-seksistische clausule was opgenomen op aandringen van het Women's Educational Training Trust.

Een woordvoerster: "Ik lever nooit commentaar op de verschijning van een man. Hij zou stomverbaasd zijn als ik kritiek zou hebben omdat zijn spijkerbroek niet meer over zijn bierbuik past."

Televisiester Bart Peeters is door de Vlaamse deelregering in de arm genomen voor een grootse **aidscampagne** die de komende weken van start gaat. Daarvoor zullen zo'n drie miljoen folders huis-aan-huis worden verspreid. Peters zal de Vlamingen via tv-spotjes manen die folder, waarin wordt gepleit voor veilig vrijen, echt te lezen. Gemikt wordt vooral op jongeren die wel geïnformeerd zijn over aids maar niet de nodige voorzorgen treffen.

Ik beloof je een roos

Anderson

Country-zangeres **Lynn Anderson is een roos beloofd.** De Amerikaanse Rozenvereniging zal een roos ontwikkelen die vernoemd wordt naar Anderson. Die eer valt haar te beurt vanwege haar 'promotie' voor rozen met haar hit uit 1971 *I Never Promised You a Rose Garden.*

Eredoctoraat Albert Heijn

Albert Heijn krijgt bij de opening van het academisch jaar van Nijenrode, op 14 september, een eredoctoraat uitgereikt. Ook Samuel Johnson, bestuurslid van Johnson Wax, wordt eredoctor van de universiteit, zo is woensdag bekend gemaakt.

De twee ondernemers krijgen de onderscheiding omdat zij blijk hebben gegeven van "een sterk bewustzijn van de maatschappelijke omgeving" en van een managementstijl, waarin maatschappelijke verantwoordelijkheid en milieu centraal staan.

Albert Heijn, die zelf aan Nijenrode heeft gestudeerd, heeft volgens het universiteitsbestuur "door zijn persoonlijke managementstijl en leiderschapsvisie" Ahold internationaal uitgebouwd en zichzelf ontwikkeld tot ambassadeur van de Nederlandse handel en industrie.

Goldreyer niet bang voor 'rood, geel en blauw'

De Amerikaanse restaurateur Daniel Goldreyer blijft erbij dat hij de restauratie van het schilderij ***Who's afraid of red, yellow and blue III*** van Barnett Newman correct heeft uitgevoerd. Hij heeft dat dinsdagavond bij monde van zijn secretaresse laten weten in reactie op de aanvullende rapportage van het gerechtelijk laboratorium, die dinsdag openbaar werd gemaakt.

Uit dat rapport blijkt dat de restaurateur het schilderij niet heeft gerestaureerd, maar simpelweg heeft overgeschilderd. Het onderzoek onderschrijft de conclusie van een eerder rapport van het gerechtelijk laboratorium dat in november vorig jaar verscheen.

Goldreyer blijft ook nu op het standpunt staan dat hij de restauratie succesvol heeft uitgevoerd. Dat de conclusies van de aanvullende rapportage gelijk zijn aan het eerste onderzoek, verbaast hem niet. De onderzoekers waren eender en zullen zichzelf niet zo maar tegenspreken.

GETROUWD

Layo Vinck Jr
en
Jenny de Sousa

Curaçao
8 - 9 - '92

Jeugdjournaal niet te begrijpen

Een niet onaanzienlijk de[el] van de informatie van he[t] Nederlandse **jeugdjourna[al]** gaat aan veel kindere[n] voorbij. Dat blijkt uit ee[n] experimenteel onderzoe[k] naar de ervaringen van ki[n]deren met het jeugdjournaa[l]. Kinderen vinden het jeug[d]journaal over het algemee[n] wel leuk, maar zijn volstrek[t] niet geïnteresseerd in he[t] weer.

Diane de Roy van Zuyde[wijn] constateerde in haa[r] doctoraalscriptie dat de boo[d]schap van het nieuws nie[t] overkomt, doordat het jeug[d]journaal - ook als er gee[n] aangepast materiaal voo[r]handen is - de informati[e] toch wil laten zien. Het afwi[j]kende beeld verdringt da[n] de informatie. Verde[r] vormen zinsconstructies e[n] woorden nogal eens een pr[o]bleem.

Amersfoort moet water koken

De bewoners van de Amer[s]foortse wijken Hoogland e[n] Kattenbroek hebben van he[t] Waterleidingbedrijf Midde[n] Nederland (WMN) he[t] advies gekregen, het **drin[k]water** voor consumptie t[e] koken.

Het WMN heeft bij peri[o]dieke kwaliteitscontroles on[t]dekt dat het water in dez[e] wijken (met in totaal ong[e]veer vijfduizend aanslu[i]tingen) is besmet met coli bacteriën die maag- en darm klachten kunnen veroor[]zaken. Dergelijke klachten zijn overigens nog nie[t] gemeld. De oorzaak van de besmetting is nog nie[t] gevonden.

Prins Bernhard gaat voor[]lopig niet naar Zuid-Afrika. De 81-jarige prins had he[t] plan half oktober een wee[k] **naar Zuid-Afrika** te gaan om een aantal natuurreservaten te bezoeken. Wegens de rece[]nte ontwikkelingen ziet hi[j] daar nu van af.

Een woordvoerder van de Rijksvoorlichtingsdienst heeft dit woensdag beves[]tigd. De prins gaat dit najaa[r] nog wel naar Afrika maa[r] alleen naar natuurparken i[n] Kenia en Tanzania.

Tom Poes en de Feunix
door Marten Toonder

3703 — De vreemdeling maakte zijn tas met een kort gebaar weer dicht.

"Het is jammer", sprak hij krassend. "Ik dacht iemand gevonden te hebben aan wie ik een mooie taak kon toevertrouwen. Een goedvriend met oog voor het schone en het oude. Maar nee, daar zie ik die kast......."

"O, dat kastje!" riep heer Ollie met gemaakte luchtigheid uit. "Dat is ook mijn smaak niet, hoor. Een miskoop. Uitbijten en glad maken is het enige, want hij is doodgesneden. Zo'n vogel op een kabinet maakt vliegerig".

"Wat zegt u?" vroeg de oude met schelle stem.

"Zo'n vogel", herhaalde heer Bommel verward lachend. "Zo'n feunix-vogel, als u begrijpt wat ik bedoel. Dat is ook mijn smaak niet, hoor. Maakt vliegerig. Gladbijten, bedoel ik. Eh... ik bedoel..."

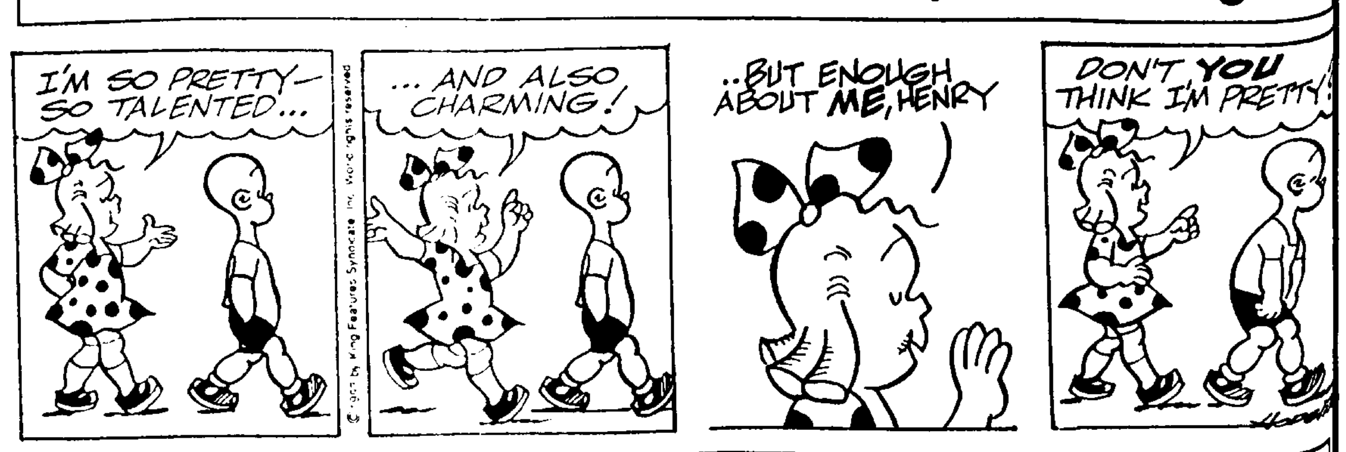
"Bedoelen is dillen", zei de grijsaard koud. "Ik heb genoeg gehoord. Ook tussen deze oude muren viert de hupsafladder hoogtij. Uw adres is het mijne niet. Vaarwel!"

Hij stapte met hoge passen het venster uit, zodat hij in de tuin belandde.

"Ach, het leven is voor een phoenix wel erg zwaar", riep hij bitter uit, terwijl hij gekromd in de duisternis verdween. "Mijn uur zal spoedig slaan, waar zal mijn wieg eens staan? Kris kras krinkelbaan, de uren komen, de uren gaan..."

Heer Ollie hoorde het droeve gezang in de verte wegsterven en wrong ontredderd de handen. "De feunix", prevelde hij. "Het was de feunix zelf!"

HENRY By Dick Hodgins

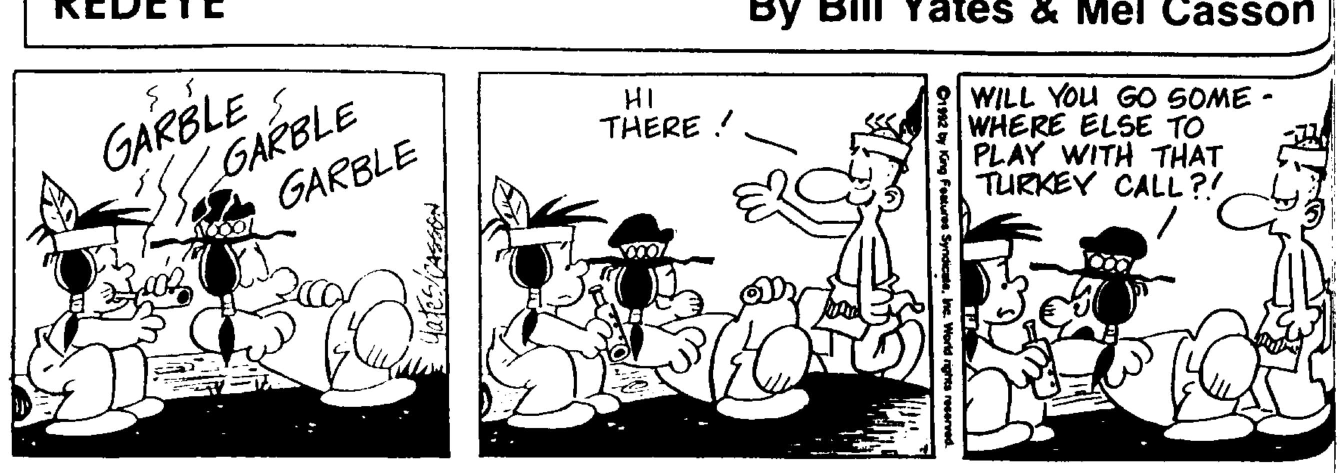

BONER'S ARK By Addison & Frank Johnson

BEETLE BAILEY By Mort Walker

REDEYE By Bill Yates & Mel Casson

"Zo als God het gewild heeft is het geschied"

Hierbij maken wij het overlijden bekend van

MINERVA van EER

Namens haar

echtgenoot	:	Kenneth Heinrich van Eer
ouders	:	Manuel Fernandez Atanez Dolores Sanchez Carballal
schoonouders	:	Ely en Silda van Eer-Lourens
kinderen	:	Senen (Sendi), Daniel (Dani) Kenneth II en Juan-Carlos
broers	:	Manuel Fernandez Sanchez en familie Jose-Marie Fernandez en familie (Duitsland)
schoonbroers	:	Winfried Palm (Nederland) Eduard en Melva Palm en kind Cedric Lourens (Nederland) Jeroen van Eer en Mylene Blanca Sherman van Eer (Nederland)
schoonzuster	:	Xiomarah van Eer en kind
nicht	:	Elvira Atanez Sanchez en andere neven en nichten in Spanje

Families van Eer, Fernandez, Sanchez (Spanje), Macario, Christina, Lourens, Cuales, Kong-Ng haar compère Rudolph de Wit en andere vrienden, vriendinnen en bekenden.

De teraarde bestelling zal plaats vinden donderdag 10 september 1992. Er is gelegenheid tot condoleren vanaf 13 uur in Posada El Tributo aan de Pater Euwensweg. Voor de teraarde bestelling zal er een Heilige Mis worden opgedragen in de kerk van Santa Familia om 16.00 uur.

Na de begrafenis, gelieve geen rouwbeklag aan huis.

With deep sympathy we announce the passing away of

CHARLES RUFORD LANDSMARK

Left to mourn are

his stepmother:		Valentine Plantz
his children	:	Aurora Dennie Landsmark and family Ethelind Clemencia Landsmark and family Ada Landsmark and family Marjorie Landsmark and family David Landsmark and family Narry Landsmark and family in Holland Nel Landsmark and family in Holland Mientje Landsmark and family in Holland Rufos Landsmark and family in Holland Karel Landsmark and family in Holland Lucio Landsmark in Holland Antonia Roosberg and family in Curacao Henri Roosberg and family in Curacao.
his sisters	:	Enid Arrindell and family Mathilda Landsmark in Bonaire
his brothers	:	Donnie, Rufus and Manchi in Curacao Leonares in the U.S.A. Zany in St. Eustatius Henri in Holland
his aunt	:	Veronica Plantz in St. Maarten.

Grandchildren, Greatgrandchildren, nieces and nephews, friends and relatives.

Fam.: Landsmark, Dennie, Clemencia, Arrindell, Cooper, MacWilliam, Rivers, Timber, Plantz, van Putten, Spanner, Duinkerk, Gibbs, Canword, Dupersoy, Marsdin, Rodgers, Hassell, Connor, Richardson, Rouse, Helmijer, van Sralen, Berkel, Dunlock, George Anetia and family, Annie Cathalina and family.

The funeral will be announced at a later date.

Ku profundo tristesa nos ta partisipá fayesimentu di nos kerido tata, ruman i tio:

Isaac Antonio Mauricio
(Sjaki)

Na nòmber di su yunan	:	Pady Mauricio Erich Mauricio Susan Mauricio.
su rumannan	:	Roos, Constancia i Irma Mauricio Johnny Mauricio i yunan Sra. Vda. Johanita Pierre - Mauricio i yunan Sra. Vda. Elena van der Dijs - Mauricio i yunan Gloria Ossenkopp - Mauricio i famia Elsie (Tita) Pierre i famia
su sobrinonan	:	Mauricio, van der Dijs, Pierre, Ossenkopp, Soliana.

Akto di entiero lo tuma lugá djabièrnè 11 di sèptèmber pa 4'or di atardi saliendo for di El Tributo Otrobanda pa Santana Katóliko na Roodeweg.
Promé ku entiero lo tin un Santu Sakrifisio di misa na Misa di Santa Familia.

Ta risibí bishita di kondolensia for di 1'or di merdia na El Tributo Otrobanda i despues di entiero lo no por risibí bishita di kondolensia na kas.

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:

Licht tot half bewolkt met vandaag kans op een plaatselijke bui. In de komende nacht en morgenochtend mogelijk tijdelijk zwaar bewolkt met enkele plaatselijke buien.

Zwakke tot matige, overdag af en toe vrij krachtige, oostelijke wind (tussen acht en 22 knopen)

WEEROVERZICHT:

De aangevoerde lucht zal voldoende vochtig zijn om vandaag een plaatselijke bui tot ontwikkeling te doen komen. In de komende 24 uur zal een zwakke *tropical wave*, die vanochtend boven het zuidoostelijk Caribisch gebied lag, ons weer gaan beïnvloeden. Als gevolg hiervan zullen de vochtigheid en onstabiliteit geleidelijk aan verder toenmen waardoor vooral morgen enkele plaatsleijke buien tot ontwikkeling zullen komen.

Station	Het weer	Max	Min	Neerslag
Aruba	licht bewolkt	32	27	0.0
Bonaire	half bewolkt	--	--	0.0
Curaçao	half bewolkt	32	27	0.0
St Eustatius	zwaar bewolkt	32	26	0.0
St Maarten	half bewolkt	32	26	1.4
Amsterdam	half bewolkt	17	10	0.4
Atlanta	licht bewolkt	32	22	0.0
Bogotá	zwaar bewolkt	20	09	-.-
Kingston	zwaar bewolkt	33	25	0.0
Miami	licht bewolkt	33	26	0.0
New York	zwaar bewolkt	28	23	0.0
Port-of-Spain	neerslag op afstand	33	24	0.4
San Juan	neerslag op afstand	31	24	10.7

Ku profundo tristesa nos ta partisipá fayesimentu di nos kerido tata, ruman i tio:

ISAAC ANTONIO MAURICIO
(SJAKI)

su yunan:
Pady Mauricio
Erich Mauricio
Susan Mauricio.

su rumannan:
Roos, Constancia i Irma Mauricio
Johnny Mauricio i yunan
Sra. Vda. Johanita Pierre-Mauricio i yunan
Sra. Vda. Elena van der Dijs-Mauricio i yunan
Gloria Ossenkopp-Mauricio i famia
Elsie (Tita) Pierre i famia.

su sobrinonan:
Mauricio, van der Dijs, Pierre, Ossenkopp, Soliana.

Akto di entiero lo tuma lugá djabièrnè 11 di sèptèmber pa 4'or di atardi, saliendo for di El Tributo Otrabada pa Santana Katóliko na Roodeweg.
Promé ku entiero lo tin un Santu Sakrifisio di misa na Misa di Santa Familia.
Ta risibí bishita di kondolensia for di 1'or di merdia.
Despues di entiero lo no por risibí bishita di kondolensia na kas.

AGENDA CURAÇAO

MEDISCHE DIENSTEN

ARTSEN

NACHTDIENST ARTSEN
Patiënten van de artsen van Bandabao (derde district) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren. De patiënten van de andere districten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen en het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

KINDERARTS
(particuliere patiënten)
voor de dienstdoende arts belt U tel.: 624900/625100.

STICHTING VAN HET WIT GELE KRUIS VOOR GEZINSVERZORGING 'KWIDO PA FAMIA'
Sta Maria 17. Tel.: 680222; spreekuren maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-10.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-16.00 uur.

NEUTRALE WIJKVERPLEGING
kantoor Gosieweg 15. Tel.: 692231/692232; **geopend van 07.00-17.00 uur; de wacht heeft zuster Caupain. Tel.: 688614, pageboy 669-0368 b.g.g. 691838.**
kantoor Bandabao, Groot S'a Martha 141 Tel.: 642555. geopend van 14.00-17.00 uur; de wacht heeft **zuster Caupain. Tel.: 688614.**

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO
Schottegatweg Noord 43, tel.: 44510, 691343, 691683 en 691838, voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling.
Consultatiebureau zuigelingen: iedere donderdagmiddag van 13.30-16.00 uur.
Consultatiebureau peuters: iedere dinsdagmiddag van 12.30-14.45 uur.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABAO
Fontein 35, tel.: 648077/648387: open van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; na 17.00 uur bereikbaar: **zuster Leito. Tel.: 641217** b.g.g. 601760.
Consultatiebureau: iedere dinsdag van 09.00-11.00/18.00-20.00 uur

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU
Voor informatie tel.: 672289, 648225 of 672699.

APOTHEKEN

NACHTDIENST

Otrobanda
Union, Breedestraat 137. Tel.: 623575.
Punda
Banda Riba, Herst 31. Tel.: 676822/676828.

DIVERSEN

NOODGEVALLEN/VERMISSING OP ZEE
Telefoon: 637911 (RCC)
24 uur per dag verkrijgbaar.

LUCHTPOSTSLUITING
(Postkantoor Groot Kwartier)
Nederland: voor gewone stukken maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag om 11.30 uur; woensdag om 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag om 17.30 uur en zaterdag om 10.45 en 17.00 uur.
De Verenigde Staten en Europa **(op zaterdag)**: voor aangetekende en gewone poststukken om 14.45 en 15.45 uur.
Het zegelloket is **op zaterdag** van 07.00-15.00 uur open.

THORAX CENTRUM
(Jan Noorduynweg naast UNA. Tel.: 685544)
openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor **spoedgevallen tel.: 685917.**

STICHTING DIERENBESCHERMING CURAÇAO
Het Dierenasiel is open van maandag t/m vrijdag 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 08.00-13.00/16.00-18.00 uur; zondag gesloten.

DIERENARTS
voor **spoedgevallen gelieve te bellen: 614000 (Veterinaire Dienst) voor de dienstdoende arts.**

Wega di Number Kòrsou

